

ROZSUDOK SÚDU PRVÉHO STUPŇA (druhá rozšírená komora)
z 13. septembra 2006 *

Vo veci T-210/02,

British Aggregates Association, so sídlom v Lanarku (Spojené kráľovstvo),
v zastúpení: C. Pouncey, solicitor, a L. Van Den Hende, advokát,

žalobkyňa,

proti

Komisií Európskych spoločenských zástupcov, v zastúpení: J. Flett a S. Meany, splnomocnení
zástupcovia,

žalovanej,

* Jazyk konania: angličtina.

ktorú v konaní podporuje:

Spojené kráľovstvo Veľkej Británie a Severného Írska, v zastúpení: pôvodne P. Ormond, neskôr T. Harris a R. Caudwell, splnomocnené zástupkyne, za právnej pomoci pôvodne J. Stratford a M. Hall, barristers, neskôr M. Hall,

vedľajší účastník konania,

ktorej predmetom je žaloba o čiastočné zrušenie rozhodnutia Komisie K(2002) 1478, konečné znenie, z 24. apríla 2002, ktoré sa týka spisu štátnej pomoci N 863/01 — Spojené kráľovstvo/Daň z kameniva,

SÚD PRVÉHO STUPŇA
EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV
(druhá rozšírená komora),

v zložení: predseda komory J. Pirrung, sudcovia A. W. H. Meij, N. J. Forwood, I. Pelikánová a S. Papasavvas,
tajomník: J. Plingers, referent,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 13. decembra 2005,

vyhlásil tento

Rozsudok

Skutkové okolnosti

- ¹ British Aggregates Association je združenie zoskupujúce malé nezávislé podniky prevádzkujúce kameňolomy v Spojenom kráľovstve. Toto združenie má 55 členov prevádzkujúcich viac ako 100 kameňolomov.
- ² Kamenivo je chemicky inertný zrnitý materiál používaný v stavebníctve a verejných prácach. Samotné môže byť použité napríklad ako násyp alebo štrková drvina, alebo pridané do spojív, ako je cement (čo umožňuje výrobu betónu) alebo asfalt. Niektoré prirodzene zrnité materiály ako piesok a drobný štrk je možné získať preosiatím. Iné materiály, napríklad tvrdý kameň, je nutné pred preosiatím rozdrviť. Kamenivo používané na rozličné účely musí spĺňať zodpovedajúce kritériá a fyzikálne vlastnosti pôvodného materiálu, ktoré určujú, či materiál zodpovedá zamýšľanému použitiu. Kritériá pre navážky sú menej prísne ako pre základ ciest, ktoré sú zase menej prísne ako kritériá pre silne zaťažované povrchy ako horné vrstvy ciest alebo zaťaženia železničných tratí. Väčšia skupina materiálov môže byť použitá ako kamenivo na menej náročné účely, kým materiály zodpovedajúce prísnejším kritériám sú menej početné.

Finance Act 2001

- 3 Články 16 až 49 druhej časti Finance Act 2001 (finančný zákon pre rok 2001, ďalej len „zákon“) a jeho prílohy 4 až 10 stanovujú daň Aggregates Levy z kameniva, ďalej len „AGL“ alebo „daň“) v Spojenom kráľovstve.
- 4 Ustanovenia upravujúce zavedenie AGL nadobudli podľa vykonávacej vyhlášky zákona účinnosť 1. apríla 2002.
- 5 Zákon bol zmenený a doplnený článkami 129 až 133 a prílohou 38 Finance Act 2002 (finančný zákon pre rok 2002). Takto zmenené ustanovenia stanovujú oslobodenia pre odpad (spoils) vznikajúci pri ťažbe niektorých nerastov, najmä bridlice, ball clay a kaolínu. Okrem toho stanovujú prechodné obdobie na zavedenie dane v Severnom Írsku.
- 6 AGL sa vyberá v pomere 1,60 britských libier (GBP) za tonu kameniva, ktoré je predmetom obchodovania (článok 16 ods. 4 zákona).
- 7 Článok 16 ods. 2 zákona v znení neskorších predpisov stanovuje, že AGL je splatná, ak sa množstvo kameniva podliehajúceho dani stane predmetom obchodovania v Spojenom kráľovstve počnúc dňom nadobudnutia účinnosti zákona. Táto daň sa týka kameniva dovezeného aj vyťaženého v Spojenom kráľovstve.
- 8 Článok 13 ods. 2 písm. a) vykonávacej vyhlášky umožňuje prevádzkovateľovi uplatniť si daňovú úľavu, pokiaľ je kamenivo podliehajúce dani vyvezené alebo prepravené bez ďalšieho spracovania mimo územia Spojeného kráľovstva.

9 Článok 17 ods. 1 zákona v znení neskorších predpisov stanovuje:

„V tejto časti kamenivo označuje (s výnimkou článku 18 nižšie) kameň, štrk alebo piesok, ako aj všetky materiály, ktoré sú do nich dočasne primiešané alebo sú ich prirodzenou súčasťou.“

10 Článok 17 ods. 2 zákona stanovuje, že kamenivo sa nezdaňuje v štyroch prípadoch: ak výslovne nepodlieha dani, ak bolo predtým použité na stavebné účely, ak bolo už zdanené daňou z kameniva, alebo ak sa v deň nadobudnutia účinnosti zákona nenachádzalo na mieste, kde bolo vyťažené.

11 Článok 17 ods. 3 a 4 zákona v znení neskorších predpisov stanovuje niektoré prípady oslobodenia od dane.

12 Okrem toho článok 18 ods. 1, 2 a 3 zákona v znení neskorších predpisov stanovuje postupy oslobodené od dane a materiály, ktorých sa toto oslobodenie týka.

Správne konanie a konanie na vnútroštátnom súde

13 Listom z 24. septembra 2001 Komisia prijala sťažnosť (ďalej len „prvá sťažnosť“) dvoch podnikov, ktoré nie sú so žalobkyňou v žiadnom vzťahu a ktoré žiadali, aby ich identita nebola sprístupnená dotknutému členskému štátu v súlade s článkom 6 ods. 2 nariadenia Rady (ES) č. 659/1999 z 22. marca 1999 stanovujúceho podrobné

pravidlá na uplatňovanie článku 93 Zmluvy ES (Ú. v. ES L 83, s. 1; Mim. vyd. 08/001, s. 339). Sťažovatelia v podstate uviedli, že vylúčenie niektorých materiálov z pôsobnosti AGL, oslobodenie vývozu od dane a odchýlky týkajúce sa Severného Írska predstavujú štátnu pomoc.

- 14 Listom z 20. decembra 2001 Spojené kráľovstvo Veľkej Británie a Severného Írska oznámilo Komisii schému štátnej pomoci nazvanú „Postupné zavedenie dane z kameniva v Severnom Írsku“.
- 15 Listom zo 6. februára 2002 Komisia oznámila tomuto členskému štátu zhrnutie prvej sťažnosti a vyzvala ho, jednak aby k nej predložil svoje pripomienky a jednak aby poskytol dodatočné informácie o AGL. Uvedený členský štát tak urobil listom z 19. februára 2002.
- 16 Dňa 11. februára 2002 žalobkyňa podala proti AGL žalobu na High Court of Justice (England & Wales), Queen's Bench Division [Vyšší súd (Anglicko a Wales), oddelenie lavice kráľovnej, Spojené kráľovstvo]. Odvolávala sa najmä na porušenie predpisov Spoločenstva v oblasti štátnej pomoci. Rozsudkom z 19. apríla 2002 zamietol High Court of Justice žalobu s tým, že povolil žalobkyni podať odvolanie na Court of Appeal (England & Wales) [odvolací súd (Anglicko a Wales), Spojené kráľovstvo]. Po tom, ako žalobkyňa podala odvolanie, Court of Appeal nariadil prerušenie konania so zreteľom na podanie predmetnej žaloby na Súd prvého stupňa.
- 17 Žalobkyňa medzitým listom z 15. apríla 2002 doručila Komisii sťažnosť proti AGL (ďalej len „sťažnosť žalobkyne“). V podstate uviedla, že vylúčenie určitých materiálov z pôsobnosti AGL, ako aj oslobodenie vývozu od dane predstavujú štátnu pomoc.

Pokiaľ ide o odchýlky týkajúce sa Severného Írska oznámené Spojeným kráľovstvom, tieto podľa žalobkyne nie sú zlučiteľné so spoločným trhom.

Napadnuté rozhodnutie

18 Dňa 24. apríla 2002 Komisia prijala rozhodnutie nevzniesť námietky proti AGL (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“).

19 Dňa 2. mája 2002 bolo napadnuté rozhodnutie oznámené orgánmi Spojeného kráľovstva žalobkyňi. Listom z 27. júna 2002 jej bolo formálne oznámené Komisiou.

20 Vo svojom rozhodnutí (odôvodnenie č. 43) Komisia uvádza, že daň neobsahuje prvky štátnej pomoci v zmysle článku 87 ods. 1 ES, keďže jej pôsobnosť je odôvodnená logikou a povahou daňového režimu. Okrem toho sa Komisia domnieva, že oslobodenie od dane priznané Severnému Írsku a oznámené Komisii je zlučiteľné so spoločným trhom.

21 Komisia pri opise pôsobnosti AGL v podstate zdôrazňuje, že táto daň sa bude vyberať z čistého kameniva „definovaného ako kamenivo získané prvou ťažbou z prírodných nálezísk nerastov“, ktoré pozostáva „z úlomkov kameňov, piesku a štrku použiteľných v surovom stave alebo po mechanickej úprave, akou je drvenie,

vymývanie a kalibrácia“ (odôvodnenia č. 8 a č. 9). Pokiaľ ide o materiály oslobodené od dane a sledované ciele, Komisia v odôvodneniach č. 11 až č. 13 napadnutého rozhodnutia uvádza:

„AGL sa nebude vyberať z materiálov, ktoré sú vedľajším produktom alebo odpadom z iných postupov. Podľa britských orgánov medzi tieto materiály patrí odpad z bridlice a kaolínu, hlušina, popol, škvara z vysokých pecí, odpad zo skla a kaučuku. AGL sa nebude týkať ani recyklovaného kameniva, do tejto kategórie patrí kameň, piesok a štrk, ktoré už boli predmetom aspoň jedného použitia (vo všeobecnosti v stavebníctve a vo verejných prácach).

Podľa britských orgánov vyňatie týchto materiálov z pôsobnosti AGL má za cieľ podporiť ich použitie ako stavebných materiálov a znížiť nadmernú ťažbu čistého kameniva, na účel racionálneho využívania zdrojov.

Prvé návrhy britských orgánov sa opierajú o tvrdenie, že AGL umožní znížiť dopyt po čistom kamenive v priemere o 20 miliónov ton ročne, čo predstavuje v Spojenom kráľovstve ročný dopyt rádovo 230 až 250 miliónov ton.“ *[neoficiálny preklad]*

- 22 Pokiaľ ide o posúdenie pôsobnosti AGL, napadnuté rozhodnutie stanovuje v odôvodneniach č. 29 a č. 31:

„Komisia uvádza, že AGL sa bude vzťahovať len na obchodné využitie kameňa, piesku a štrku vo forme kameniva. Nebude sa týkať týchto materiálov, ak sa použijú

na iné účely. AGL sa bude vyberať len z čistého kameniva. Nebude sa vzťahovať na kamenivo získané ako vedľajší produkt alebo odpad z iných postupov (sekundárne kamenivo), ani na recyklované kamenivo. V dôsledku toho sa Komisia domnieva, že AGL sa týka iba určitých odvetví a určitých podnikov. Uvádza preto, že je potrebné posúdiť, či pôsobnosť AGL je odôvodnená logikou a štruktúrou daňového systému.

... Spojené kráľovstvo v rámci samostatného určenia svojho vnútroštátneho daňového režimu vytvorilo AGL tak, aby zvýšila používanie recyklovaného kameniva alebo iných náhradných výrobkov namiesto čistého kameniva a podporila racionálne využitie čistého kameniva, získaného z neobnoviteľných prírodných zdrojov. Vplyv ťažby kameniva na životné prostredie, ktorý sa Spojené kráľovstvo snaží obmedziť prostredníctvom AGL, zahŕňa hluk, prach, zásah do biodiverzity a vizuálnu degradáciu.“ [*neoficiálny preklad*]

- 23 Komisia z toho v odôvodnení č. 32 usudzuje, že „AGL je špecifická daň s veľmi obmedzenou pôsobnosťou, ktorá je vymedzená členským štátom v závislosti od charakteristických vlastností dotknutého odvetvia,“ [*neoficiálny preklad*] a že „štruktúra a rozsah dane odrážajú rozdiel medzi ťažbou čistého kameniva, ktorá má nepriaznivé následky pre životné prostredie, a výrobou sekundárneho alebo recyklovaného kameniva, predstavujúcou významný prínos pre spracovanie kameňa, štrku a piesku získaného ťažbou, inou činnosťou alebo spracovaním zákonným spôsobom s rôznym účelom“ [*neoficiálny preklad*].

- 24 Čo sa týka oslobodenia od dane kameniva vyvázaného bez ďalšieho spracovania na území Spojeného kráľovstva, napadnuté rozhodnutie v odôvodnení č. 33 stanovuje:

„... takéto riešenie je odôvodnené skutočnosťou, že kamenivo môže byť v Spojenom kráľovstve oslobodené od dane, ak sa použije na spracovanie, ktoré je oslobodené od

dane (napríklad výroba skla, plastov, papiera, hnojív a pesticídov). Vzhľadom na to, že britské orgány nemôžu dohliadať na použitie kameniva mimo územia Veľkej Británie, oslobodenie vývozu od dane je nutné v záujme právnej istoty vývozcov kameniva a zamedzenia znevýhodnenia vývozu kameniva, ktoré by inak mohlo byť oslobodené od dane na území Spojeného kráľovstva.“ *[neoficiálny preklad]*

25 Komisia uvádza v odôvodnení č. 34:

„Z povahy a všeobecnej štruktúry výberu tejto dane vyplýva, že sa neuplatní na sekundárne ani recyklované kamenivo. Zdanenie ťažby čistého kameniva povedie k poklesu ťažby primárneho kameniva, čerpania neobnoviteľných zdrojov a zníženiu škodlivých následkov pre životné prostredie. Komisia sa preto domnieva, že výhody, ktoré môžu vzniknúť pre určité podniky vymedzením pôsobnosti AGL, sú odôvodnené povahou a všeobecnou štruktúrou daňového režimu.“ *[neoficiálny preklad]*

Konanie

26 Žalobkyňa návrhom podaným do kancelárie Súdu prvého stupňa 12. júla 2002 podala žalobu, na základe ktorej sa začalo toto konanie.

27 Samostatným podaním podaným do kancelárie Súdu prvého stupňa v ten istý deň žalobkyňa žiadala, aby vec bola prejednaná v skrátanom súdnom konaní podľa článku 76a Rokovacieho poriadku Súdu prvého stupňa. Dňa 30. júla 2002 Súd prvého stupňa odmietol vyhovieť tejto žiadosti.

- 28 Podaním podaným do kancelárie Súdu prvého stupňa 29. októbra 2002 podali orgány Spojeného kráľovstva návrh na vstup vedľajšieho účastníka do konania na podporu žalovanej. Uznesením z 28. novembra 2002 predseda druhej komory Súdu prvého stupňa prijal tento návrh. Vedľajší účastník konania podal svoje vyjadrenie a ostatní účastníci konania podali svoje pripomienky k tomuto vyjadreniu v stanovených lehotách.
- 29 Na základe správy sudcu spravodajcu Súd prvého stupňa (druhá rozšírená komora) rozhodol začať ústnu časť konania bez predchádzajúceho dokazovania. Účastníci konania odpovedali na písomné otázky Súdu prvého stupňa a poskytli požadované dokumenty v stanovených lehotách.
- 30 Prednesy účastníkov konania a ich odpovede na otázky, ktoré im Súd prvého stupňa položil, boli vypočuté na pojednávaní 13. decembra 2005.

Návrhy účastníkov konania

- 31 Žalobkyňa navrhuje, aby Súd prvého stupňa:

— zrušil napadnuté rozhodnutie okrem časti o preskúmaní oslobodenia priznaného Severnému Írsku,

— zaviazal Komisiu na náhradu trov konania.

32 Komisia a vedľajší účastník konania navrhujú, aby Súd prvého stupňa:

- zamietol žalobu ako neprípustnú alebo nedôvodnú,
- zaviazal žalobkyňu na náhradu trov konania.

O prípustnosti

Tvrdenia účastníkov konania

- 33 Komisia bez toho, aby vzniesla formálnu námietku neprípustnosti, napadla prípustnosť žaloby. Tvrdí, že žalobkyňa nie je napadnutým rozhodnutím osobne dotknutá v zmysle článku 230 štvrtého odseku ES.
- 34 Komisia uvádza, že rozhodnutie podobné napadnutému rozhodnutiu, ktoré schvaľuje schému pomoci, je normatívnym aktom so všeobecnou pôsobnosťou. Podľa klasického kritéria osobnej dotknutosti (rozsudok Súdneho dvora z 25. júla 2002, Unión de Pequeños Agricultores/Rada, C-50/00 P, Zb. s. I-6677) nie je žalobkyňa osobne dotknutá rozhodnutím nevzniesť námietky v konaní o predbežnom preskúmaní upravenom článkom 88 ods. 3 ES.
- 35 Žalobkyňa najmä nepreukázala, že aspoň jeden z jej členov bol osobne dotknutý napadnutým rozhodnutím.

- 36 Vo svojom vyjadrení k žalobe Komisia uvádza, že pokiaľ rozhodne tak ako v tomto prípade nezačať konanie vo veci formálneho zisťovania, je potrebné — na existenciu osobnej dotknutosti — preukázať, že konkurenčné postavenie člena žalobkyne je ovplyvnené predmetnou pomocou. Komisia sa odvoláva na rozsudky Súdu prvého stupňa z 5. júna 1996, Kahn Scheepvaart/Komisia (T-398/94, Zb. s. II-477, body 43 a 50); zo 16. septembra 1998, Waterleiding Maatschappij/Komisia (T-188/95, Zb. s. II-3713, body 60 až 65), a z 21. marca 2001, Hamburger Hafen- und Lagerhaus a i./Komisia (T-69/96, Zb. s. II-1037, bod 41).
- 37 Komisia napokon v duplike uvádza, že kritérium, ktoré sa uplatňuje na posúdenie osobnej dotknutosti v prípade rozhodnutia Komisie nevzniesť námietky, ako aj v prípade konečného rozhodnutia prijatého v konaní vo veci formálneho zisťovania, je kritérium podstatného ovplyvnenia konkurenčného postavenia žalobcu (rozsudok Súdneho dvora z 28. januára 1986, COFAZ a i./Komisia, 169/84, Zb. s. 391).
- 38 Komisia v tomto ohľade tvrdí, že v rozsudkoch Waterleiding Maatschappij/Komisia, už citovaný, a z 5. decembra 2002, Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum/Komisia (T-114/00, Zb. s. II-5121), sa Súd prvého stupňa dopustil pochybenia, keď sa domnieval, že rozsudky Súdneho dvora z 19. mája 1993, Cook/Komisia (C-198/91, Zb. s. I-2487), a z 15. júna 1993, Matra/Komisia (C-225/91, Zb. s. I-3203), obsahovali dvojité kritérium, podľa ktorého bolo prijaté rozhodnutie v predbežnom konaní o preskúmaní alebo v konaní vo veci formálneho zisťovania. Po vyzvaní počas pojednávania, aby zaujala stanovisko k významu rozsudku Súdneho dvora z 13. decembra 2005, Komisia/Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum (C-78/03 P, Zb. s. I-10737), Komisia uviedla, že tento rozsudok vo svetle návrhov generálneho advokáta Jacobsa potvrdil kritérium podstatného ovplyvnenia konkurenčného postavenia žalobcu skúmanou schémou štátnej pomoci.
- 39 V tomto prípade žalobkyňa vo svojej žalobe neposkytla presné informácie o žiadnom zo svojich členov, a preto nemožno určiť, že aspoň jeden z nich má aktívnu legitimáciu.

- 40 Komisia dodáva, že nové skutkové okolnosti týkajúce sa štyroch členov žalobkyne, ktoré boli predložené až v replike, sú neprípustné.
- 41 Uvedené nové skutkové okolnosti neumožňujú považovať konkurenčné postavenie dotknutých podnikov za podstatne ovplyvnené napadnutým rozhodnutím. Komisia v tomto ohľade tvrdí, že čísla uvedené žalobkyňou ukazujú, že najdôležitejšia časť činnosti dvoch z členov žalobkyne, Torrington Stone Ltd a Cloburn Quarry Co. Ltd, nepodlieha dani. Navyše podľa nej nie je postačujúce, že jeden podnik je nútený vyradiť časť svojho sekundárneho materiálu ako odpad.
- 42 Nakoniec Komisia uvádza, že aj keď Súd prvého stupňa rozhodol, že žalobkyňa má aktívnu legitímáciu, s ohľadom na skutočnosť že napadnuté rozhodnutie bolo prijaté v predbežnom konaní o preskúmaní, jediný prípustný dôvod zrušenia vyplýva z nezačatia konania vo veci formálneho zisťovania. Začatím uvedeného konania by mohlo byť zabránené takémuto nedodržaniu pravidiel konania. Žalobkyňa však nemá aktívnu legitímáciu napadnúť konečné rozhodnutie.
- 43 Žalobkyňa tvrdí, že napadnuté rozhodnutie sa jej priamo a osobne dotýka vzhľadom na aktívnu legitímáciu jej členov, ako aj na jej postavenie sťažovateľa. Jeden z objektívnych cieľov AGL — ktorej účelom je najmä podporiť používanie recyklovaného kameniva a iných náhrad materiálov podliehajúcich dani — je totiž ovplyvnenie zloženia trhu. Predmetná daň má preto negatívny dopad na konkurenčné postavenie všetkých členov žalobkyne, ktorí vyrábajú materiály podliehajúce AGL. Žalobkyňa v replike uviedla pre ilustráciu konkurenčné postavenie viacerých z nich.

- 44 Žalobkyňa dodáva, že rozlišovanie uskutočnené Komisiou, pokiaľ ide o prípustnosť rozdielných žalobných dôvodov, je umelé. Ak totiž podľa žalobkyne žalobca preukáže, že Komisia sa dopustila zjavne nesprávneho posúdenia, poukazuje to na fakt, že narazila na ťažkosti, ktoré by vyžadovali začatie konania vo veci formálneho zisťovania.

Posúdenie Súdom prvého stupňa

- 45 Podľa judikatúry môžu iné osoby než adresáti rozhodnutia byť osobne dotknuté, len keď sa ich toto rozhodnutie týka z dôvodu ich určitých osobitných vlastností alebo zvláštnych okolností, ktoré ich vynímajú z okruhu všetkých ostatných osôb, a takto ich individualizuje podobným spôsobom ako adresátov takéhoto rozhodnutia (rozsudky Súdneho dvora z 15. júla 1963, Plaumann/Komisia, 25/62, Zb. s. 197, 223; Cook/Komisia, už citovaný, bod 20; Matra/Komisia, už citovaný, bod 14, a nakoniec Komisia/Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum, už citovaný, bod 33).
- 46 V tomto prípade skutočnosť uvedená združením, ktoré je žalobkyňou, že toto združenie podalo Komisii sťažnosť týkajúcu sa AGL a vyjadrilo želanie vstúpiť do konania ako dotknutá strana v zmysle článku 88 ods. 2 ES, nepostačuje na to, aby uvedené združenie získalo vlastnú aktívnu legitimáciu v konaní proti napadnutému rozhodnutiu o nezačatí konania vo veci formálneho zisťovania. Skutočnosť, že sťažnosť žalobkyne, ako aj prvá sťažnosť podaná podnikmi, ktoré nie sú so žalobkyňou v žiadnom vzťahu, viedla Komisiu k preskúmaniu pôsobnosti AGL v napadnutom rozhodnutí, neumožňuje priznať žalobkyňi postavenie vyjednávača, ktorého postavenie by bolo ovplyvnené týmto rozhodnutím (pozri v tomto zmysle najmä rozsudok Komisia/Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum, už citovaný, body 56 a 57).

- 47 Naopak, žalobkyňa správne pripomína, že žaloba podaná združením, ktoré koná v mene jedného alebo viacerých svojich členov oprávnených podať prípustnú žalobu, je prípustná (rozsudky Súdu prvého stupňa zo 6. júla 1995, AITEC a i./Komisia, T-447/93 až T-449/93, Zb. s. II-1971, bod 60, a z 22. októbra 1996, Skibsværftsforeningen a i./Komisia, T-266/94, Zb. s. II-1399, bod 50).
- 48 Úlohou Súdu prvého stupňa je posúdiť, či je v tomto prípade možné považovať členov žalobkyne alebo aspoň niektorých z nich za osobne dotknutých napadnutým rozhodnutím.
- 49 V tomto ohľade je vhodné pripomenúť, že v konaní o preskúmaní štátnej pomoci upravenom v článku 88 ES treba rozlišovať medzi fázou predbežného preskúmania pomoci podľa článku 88 ods. 3 ES, ktorá slúži len na to, aby si Komisia mohla urobiť prvý názor o čiastočnej alebo úplnej zlučiteľnosti predmetnej pomoci, a fázou preskúmania pomoci podľa článku 88 ods. 2 ES. Len v tejto fáze, ktorá má Komisii umožniť získať úplné informácie o všetkých údajoch vo veci, stanovuje Zmluva ES povinnosť Komisie vyzvať príslušné strany na predloženie ich pripomienok (rozsudky Cook/Komisia, už citovaný, bod 22; Matra/Komisia, už citovaný, bod 16; z 2. apríla 1998, Komisia/Sytraval a Brink's France, C-367/95 P, Zb. s. I-1719, bod 38, a Komisia/Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum, už citovaný, bod 34).
- 50 Ak Komisia bez začatia konania vo veci formálneho zisťovania podľa článku 88 ods. 2 ES v rozhodnutí založenom na odseku 3 tohto článku konštatuje, že štátna pomoc je zlučiteľná so spoločným trhom, osoby, v ktorých prospech sú tieto procesné záruky stanovené v odseku 2 tohto článku, môžu presadiť ich dodržanie, len keď majú možnosť toto rozhodnutie napadnúť na súde Spoločenstva (rozsudky Cook/Komisia, už citovaný, bod 23; Matra/Komisia, už citovaný, bod 17, a Komisia/Sytraval a Brink's France, už citovaný, bod 40).

- 51 Z tohto dôvodu súd Spoločenstva vyhlási žalobu o neplatnosť rozhodnutia založeného na článku 88 ods. 3 ES podanú dotknutou stranou v zmysle článku 88 ods. 2 ES za prípustnú, pokiaľ chce žalobca podaním žaloby hájiť svoje procesné práva, ktoré má podľa tohto posledného uvedeného ustanovenia (rozsudok Komisia/Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum, už citovaný, bod 35).
- 52 Dotknutými osobami v zmysle článku 88 ods. 2 ES, ktoré môžu podľa článku 230 štvrtého odseku ES podať žalobu o neplatnosť, sú osoby, podniky alebo združenia, ktorých záujmy sú eventuálne ovplyvnené poskytnutím štátnej pomoci, t. j. najmä podniky, ktoré sú v konkurencii s príjemcami tejto štátnej pomoci, a profesijné organizácie (rozsudok Komisia/Sytraval a Brink's France, už citovaný, bod 41).
- 53 Ak však žalobca spochybňuje dôvodnosť rozhodnutia, ktorým bola posúdená samotná štátna pomoc, sama skutočnosť, že sa môže považovať za dotknutú stranu v zmysle článku 88 ods. 2 ES, nemôže stačiť na uznanie prípustnosti žaloby. Žalobca teda musí dokázať, že má osobitné postavenie v zmysle už citovanej judikatúry Plaumann/Komisia. Je to tak najmä v prípade, že žalobcovo postavenie na trhu je podstatne dotknuté štátnou pomocou, ktorá je predmetom daného rozhodnutia (rozsudok Komisia/Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum, už citovaný, bod 37).
- 54 V predmetnej žalobe žalobkyňa okrem námietok voči odmietnutiu Komisie otvoríť konanie vo veci formálneho zisťovania spochybňuje tiež dôvodnosť napadnutého rozhodnutia. Preto je vhodné skúmať, či žalobkyňa uvádza relevantné dôvody, pre ktoré AGL môže podstatne ovplyvniť postavenie aspoň jedného z jej členov na trhu kameniva.

- 55 V tomto prípade, pokiaľ ide o vymedzenie vecnej pôsobnosti AGL, z napadnutého rozhodnutia (odôvodnenia č. 12 a č. 13) zjavne vyplýva, že cieľom tejto dane je presunúť časť dopytu po čistom kamenive smerom k iným výrobkom, ktoré sú oslobodené od dane na podporu ich používania ako kameniva a na obmedzenie používania čistého kameniva. Podľa názorov britských orgánov prevzatých v dotknutom rozhodnutí, ktoré neboli spochybnené, uvedená daň umožní znížiť dopyt po čistom kamenive v priemere zhruba o 8 až 9 % ročne.
- 56 Keďže účelom AGL je vo všeobecnosti zmeniť rozdelenie trhu medzi čistým kamenivom, podliehajúcim tejto dani, a substitučnými výrobkami, ktoré sú od uvedenej dane oslobodené, je ešte potrebné preskúmať, či predmetná daň môže mať za následok skutočnú zmenu konkurenčného postavenia určitých členov žalobkyne.
- 57 V tomto ohľade upresnenia poskytnuté žalobkyňou v replike týkajúce sa postavenia určitých jej členov nemožno v rozpore s tvrdeniami Komisie považovať za oneskorené podľa článku 48 ods. 1 rokovacieho poriadku. Predstavujú len pokračovanie rokovania účastníkov konania a dopĺňajú v odpovedi na tvrdenia Komisie o neprípustnosti argumentáciu podanú v žalobe, podľa ktorej má AGL negatívny dopad na konkurenčné postavenie podnikov — ako sú členovia žalobkyne — uvádzajúcich na trh materiály podliehajúce dani. V každom prípade, keďže súd Spoločenstva môže kedykoľvek aj bez návrhu skúmať podmienky prípustnosti žaloby, nič nebráni tomu, aby zohľadnil doplňujúce údaje uvedené v replike.
- 58 Podľa predmetných doplňujúcich údajov uvedených v replike, ktorých presnosť nebola spochybnená ani Komisiou, ani vedľajším účastníkom konania, niektorí

členovia žalobkyne, najmä Torrington Stone, Sherburn Stone Co. Ltd a Cloburn Quarry, sú v priamej konkurencii s výrobcami materiálov oslobodených od dane, ktorí sa stali konkurencieschopnými vďaka zavedeniu AGL.

- 59 Žalobkyňa konkrétne uviedla, že Torrington Stone, prevádzkujúci kameňolom v Devone, vyrábal nebrúsený stavebný kameň a obkladový kameň, predávané z kameňolomu v priemere za... GBP za tonu, ako aj brúsený stavebný kameň predávaný z kameňolomu v priemere za... GBP za tonu. Tieto výrobky predstavujú 3 až 5 % objemu vyťaženého kameňa. Zvyšných 95 % tvoria sekundárne alebo vedľajšie produkty, zložené v predmetnej veci z bežnej navážky (predávanej z kameňolomu v priemere za... GBP za tonu) a z drvenej navážky (predávanej z kameňolomu v priemere za... GBP za tonu). Iba brúsený stavebný kameň nepodlieha AGL. Pred zavedením tejto dane boli navážky predávané v okruhu 50 kilometrov. Po zavedení predmetnej dane sú v tejto oblasti predávané v konkurencii so sekundárnymi materiálmi pochádzajúcich najmä z kaolínových lomov vzdialených viac ako 80 kilometrov, ktoré nepodliehajú AGL.
- 60 Pokiaľ ide o Sherburn Stone, prevádzkujúci najmä kameňolom v Bartone v Yorkshire, žalobkyňa upresnila, že získavala materiály s lepšími technickými vlastnosťami určené na výrobu vysoko odolného betónu. Tieto výrobky, ktoré tvoria asi 50 % vyťaženého kameňa a ktorých priemerná predajná cena z kameňolomu je... GBP za tonu, podliehajú AGL. Zo zvyšných 50 % vyťaženého kameňa vyrába Sherburn Stone jemné uhlie a ílovité zbytky, používané ako navážka a predávané z kameňolomu v priemere za... GBP za tonu. Po zavedení AGL sa predaj uvedených odvodených výrobkov stal čoraz zložitejším a ich zásoby neovládateľnými.
- 61 Pokiaľ ide o Cloburn Quarry, prevádzkujúci kameňolom v Škótsku, žalobkyňa vysvetlila, že zamerala svoju výrobu na kamenivo vysokej kvality, aby mohla znášať

vyššie dopravné náklady. Všetky jej výrobky podliehajú AGL. Červený štrk a žula s dobrými technickými vlastnosťami, získavané týmto podnikom a používané najmä ako záťaž alebo vo vysoko odolnom betóne a v kombinácii s asfaltom, sa predávajú z kameňolomu za priemernú cenu... GBP za tonu, nie sú v konkurencii s materiálmi nepodliehajúcimi dani, získanými ako vedľajší produkt pri ťažbe kaolínu a bridlice. Naopak 25 % odvodených výrobkov získaných v kameňolome Cloburn Quarry a pozostávajúcich najmä z jemného uhlia, ktoré sú predávané z kameňolomu za priemernú cenu... GBP za tonu a slúžia ako navážka, sú v konkurencii s materiálmi nepodliehajúcimi dani.

- 62 V tejto súvislosti skutočnosť uvedená Komisiou na preukázanie toho, že konkurenčné postavenie horeuvedených podnikov nie je ovplyvnené, podľa ktorej najdôležitejšia časť ich činnosti vyjadrená výškou obratu sa netýkala kameniva a nepodliehala preto dani, nie je relevantná, keďže činnosť týchto podnikov na trhu kameniva nie je iba okrajová vo vzťahu k ich hlavnej činnosti. V každom prípade vyplýva z vyššie uvedených číselných údajov, že obchodovanie s odvodenými výrobkami, ako je kamenivo, predstavuje pomerne významnú časť činnosti uvedených podnikov.
- 63 Vzhľadom na vyššie spomenuté skutočnosti uvedené žalobkyňou stačí konštatovať, že žalobkyňa preukázala nielen to, že sporné štátne opatrenie mohlo ovplyvniť konkurenčné postavenie niektorých jej členov, ktorí sú oprávnení napadnúť rozhodnutie Komisie nezačať konanie vo veci formálneho zisťovania, ale tiež že ide o podstatné ovplyvnenie.
- 64 Z uvedeného vyplýva, že námietka neprípustnosti uplatnená Komisiou proti predmetnej žalobe, ktorá sa týka schválenia vymedzenia vecnej pôsobnosti AGL v napadnutom rozhodnutí, musí byť zamietnutá.

- 65 Pokiaľ ide po druhé o oslobodenie vývozu od dane, žalobkyňa tvrdí, že toto oslobodenie má taktiež negatívny vplyv na konkurenčné postavenie jej členov, ktorí vyvážajú len v malej miere alebo nevyvážajú, v porovnaní s ich významnejšími konkurentmi na trhu v Spojenom kráľovstve. Oslobodenie vývozu od dane totiž podľa žalobkyne poskytuje jej konkurentom, najmä prevádzkovateľovi kameňolomu v Glensande, z ktorého pochádza viac ako 90 % vyvážaného kameniva, vyrovnanie strát odrážajúce sa na cene výrobkov uvedených na trh v Spojenom kráľovstve. Členovia žalobkyne sú naopak vedení k predaju svojho zdaneného kameniva so stratou a k tomu, aby preniesli náklady daňového zaťaženia na všetky svoje výrobky.
- 66 Na základe doplňujúcich informácií poskytnutých žalobkyňou v odpovedi na písomné otázky Súdu prvého stupňa je možné sa domnievať, že konkurenčné postavenie aspoň jedného z členov žalobkyne môže byť podstatne ovplyvnené oslobodením vývozu od dane. Žalobkyňa totiž tvrdí, čo nespochybnila Komisia ani vedľajší účastník konania, že na trhu žuly s dobrými technickými vlastnosťami používanej najmä ako záťaž pre železničné trate (podliehajúcej AGL) je Cloburn Quarry v priamom konkurenčnom vzťahu s kameňolomom v Glensande, ktorý sa rovnako ako kameňolom prevádzkovaný Cloburn Quarry nachádza v Škótsku. Ako však uvádza žalobkyňa vo svojej replike bez toho, aby to ostatní účastníci konania spochybnili, kameňolom v Glensande vyváža 50 % svojej výroby. Žalobkyňa z toho oprávnenne vyvodzuje, že oslobodenie vývozu materiálov s horšími technickými vlastnosťami poskytuje podniku prevádzkujúcemu tento kameňolom konkurenčnú výhodu na trhu kameniva s dobrými technickými vlastnosťami v Škótsku, keďže — na rozdiel od Cloburn Quarry, ktorý predáva so stratou kamenivo s horšími technickými vlastnosťami v Spojenom kráľovstve, a táto strata sa odráža na cene materiálov s dobrými technickými vlastnosťami — celková výška AGL, ktorú má kameňolom v Glensande preniesť na svojich klientov na vnútornom trhu je pomerne znížená o polovicu vo vzťahu k dani, ktorú prenášajú nevyvážajúci konkurenti.
- 67 Z toho vyplýva, že námietka neprípustnosti uplatnená Komisiou proti predmetnej žalobe, ktorá sa týka schválenia oslobodenia vývozu od dane v napadnutom rozhodnutí, musí byť taktiež zamietnutá.

- 68 Na základe všetkých uvedených dôvodov je tiež namieste zamietnuť subsidiárne tvrdenie Komisie, podľa ktorého v rámci žaloby o zrušenie rozhodnutia Komisie nevzniesť námietky proti štátnemu opatreniu v závere fázy predbežného preskúmania štátnej pomoci je prípustný iba žalobný dôvod založený na nesplnení povinnosti začať konanie vo veci formálneho zisťovania. V prejednávanej veci sa s ohľadom na podstatné ovplyvnenie postavenia niektorých členov na trhu žalobkyňa môže odvolávať na ktorýkoľvek dôvod nezákonnosti stanovený článkom 230 druhým odsekom ES (pozri rozsudok Komisia/Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum, už citovaný, bod 37).
- 69 Žaloba musí byť preto vyhlásená za prípustnú vo všetkých svojich žalobných dôvodoch.

O veci samej

- 70 Žalobkyňa na podporu svojej žaloby uvádza po prvé porušenie článku 87 ods. 1 ES, po druhé nedostatok odôvodnenia, po tretie porušenie povinnosti Komisie začať konanie vo veci formálneho zisťovania a po štvrté nesplnenie povinností tejto inštitúcie týkajúcich sa predbežného preskúmania. Súd prvého stupňa považuje za vhodné spojiť prvé dva žalobné dôvody.

O žalobných dôvodoch založených na porušení článku 87 ods. 1 ES a nedostatku odôvodnenia

Tvrdenia účastníkov konania

- 71 Žalobkyňa predovšetkým pripomína, že podmienka týkajúca sa selektivity štátnej pomoci je splnená, ak daňový režim rozdielne zaobchádza so subjektmi

nachádzajúcimi sa v porovnateľnej situácii vzhľadom na účely tohto režimu, čo neodôvodňuje povaha alebo všeobecná štruktúra tohto režimu (rozsudok Súdneho dvora z 8. novembra 2001, *Adria-Wien Pipeline a Wietersdorfer & Peggauer Zementwerke*, C-143/99, Zb. s. I-8365, body 41 a 42).

72 Predovšetkým v rozsudku *Adria-Wien Pipeline a Wietersdorfer & Peggauer Zementwerke*, už citovanom, Súdny dvor rozhodol, že oslobodenie od ekodane týkajúcej sa spotreby energie priznané podnikom, ktorých spotreba prekročila určitú hranicu, obsahovalo prvky štátnej pomoci, pretože toto oslobodenie nebolo priznané podnikom vyrábajúcim hmotné výrobky. Žalobkyňa v tomto ohľade uvádza, že *Adria-Wien Pipeline* ako spoločnosť poskytujúca služby nebola v konkurencii s podnikmi oslobodenými od dane.

73 V tomto prípade je kvalifikovanie AGL skôr ako výnimočného daňového zaťaženia než výnimočnej daňovej výhody čisto formálne a nemá vplyv na analýzu. V tomto ohľade je argumentácia Komisie založená na sektorovom uplatnení AGL veľmi podobná analýze, ktorú uviedol generálny advokát Mischo v návrhoch k už citovanému rozsudku *Adria-Wien Pipeline a Wietersdorfer & Peggauer Zementwerke* (Zb. s. I-8369). Súdny dvor však vo svojom rozsudku neprijal analýzu generálneho advokáta, podľa ktorej predmetný daňový režim nie je selektívny z dôvodu, že po prvé — nezdanenie nepredstavuje odchýlku z bežného pravidla, po druhé — rozdiel v zaobchádzaní sa týkal rôznych sektorov, a po tretie — pôsobnosť dane bola založená na objektívnych kritériách.

74 V tomto prípade sa Komisia dopustila zjavne nesprávneho posúdenia, keď rozhodla, že vymedzenie vecnej a územnej pôsobnosti AGL je odôvodnené logikou a povahou uvedeného daňového režimu a AGL nepredstavuje štátnu pomoc v zmysle článku 87 ods. 1 ES.

- 75 Pokiaľ ide v prvom rade o rozdiel medzi materiálmi zdanenými a oslobodenými od dane, žalobkyňa vytýka Komisii, že v napadnutom rozhodnutí objektívne nevymedzila relevantný trh čistého kameniva.
- 76 Žalobkyňa sa ďalej odvoláva najmä na to, že pri čistých materiáloch sa rozlišuje medzi primárnym materiálom, ktorý je hlavným produktom vyťaženým v kameňolome, a sekundárnym materiálom, ktorý je odvodeným výrobkom nízkej hodnoty vznikajúcim pri ťažbe primárneho materiálu.
- 77 Žalobkyňa sa domnieva, že z logiky predmetného daňového režimu vyplýva, že AGL sa vzťahuje na primárne materiály použité ako kamenivo, ktoré môžu byť nahradené substitučnými výrobkami (sekundárne výrobky z kameňolomov alebo baní, recyklované výrobky alebo iné náhradné materiály). Od dane by mali byť naopak oslobodené primárne materiály, ktoré nemôžu byť nahradené, a sekundárne materiály, získané pri ťažbe takýchto primárnych materiálov. Zdanenie oboch uvedených kategórií materiálov pri nedostatku substitútov primárnych materiálov by totiž nemalo za následok presun dopytu smerom k náhradám menej škodlivým pre životné prostredie.
- 78 Žalobkyňa pripúšťa, že zákon — stanovujúci zoznam zdanených materiálov a materiálov oslobodených od dane — neobsahuje pojmy „primárne“ a „sekundárne“ materiály a že vyššie uvedené definície nie sú jediné možné. Napriek tomu vytýka Komisii, že uvádza v napadnutej definícii pojmy bez ich definovania, čo môže viesť k nepresnostiam.
- 79 Komisia okrem toho nesprávne potvrdila v napadnutom rozhodnutí (odôvodnenie č. 29), že AGL „sa neuplatní na kamenivo získané ako vedľajší produkt alebo odpad

z iných postupov (sekundárne kamenivo)“. Určité sekundárne kamenivo (výrobky získané z vápenca pri výrobe vápna alebo cementu alebo výrobky odvodené pri ťažbe kremičitého piesku používaného na výrobu skla) je však zdanené. Uvedené potvrdenie predstavuje zjavne nesprávne posúdenie povahy AGL Komisiou. Napadnuté rozhodnutie je navyše založené na posúdení AGL v jej znení stanovenom zákonom.

80 Okrem toho, vzhľadom na účel AGL, sa Komisia, ako aj vedľajší účastník konania, v napadnutom rozhodnutí odvolávali len na obavy súvisiace s ochranou životného prostredia a spojené s ťažbou materiálov používaných ako kamenivo.

81 No v rozpore s tvrdením Komisie nezodpovedá vymedzenie pôsobnosti dane sledovanému cieľu, ktorým je internalizácia environmentálnych nákladov výroby kameniva a podpora používania recyklovaných alebo iných náhradných materiálov s cieľom zmierniť nežiadúce dôsledky ťažby na životné prostredie. V tomto ohľade zákon totiž stanovuje rozdielne zaobchádzanie v podobných situáciách.

82 Po prvé, dôležitá skupina primárnych výrobkov — najmä íl, bridlica, kaolín a ball clay — ako aj ich sekundárnych výrobkov, nepodlieha AGL. Ťažba týchto materiálov v kameňolomoch má rovnaký dopad na životné prostredie ako ťažba zdanených produktov, napríklad vápenca alebo žuly. Niektoré primárne výrobky, ako je ball clay používaný na výrobu dlaždíc alebo bridlica používaná na výrobu tehál, však môžu byť pri výrobe iných druhov dlaždíc a tvárnic používaných namiesto tehál nahradené materiálmi vyťaženými v kameňolomoch nachádzajúcich sa v oblastiach s menej náročným životným prostredím alebo sekundárnymi materiálmi.

- 83 Okrem toho materiály ako bridlica nízkej kvality, ako aj íl, kaolín a ball clay vyťažené v mnohých kameňolomoch v Spojenom kráľovstve a používané ako primárne materiály ako kamenivo, sú oslobodené od dane, keďže môžu byť nahradené inými výrobkami. V tomto ohľade žalobkyňa odmieta argumentáciu Komisie a vedľajšieho účastníka konania, podľa ktorej sú tieto materiály oslobodené od dane, pretože nie sú súčasťou kameniva. Žalobkyňa upresňuje, že pojem „kamenivo“ sa týka konečného určenia materiálu, a nie určitej skupiny materiálov. Uvedené materiály oslobodené od dane boli v Spojenom kráľovstve v minulosti málo používané ako kamenivo najmä z dôvodu ich prepravných nákladov. V každom prípade ich oslobodenie od dane podporuje používanie takýchto primárnych materiálov ako kameniva.
- 84 Vylúčenie uvedených materiálov z pôsobnosti AGL teda nie je odôvodnené povahou ani všeobecnou štruktúrou AGL. Žalobkyňa sa v tomto ohľade odvoláva na už citovaný rozsudok *Adria-Wien Pipeline a Wietersdorfer & Peggauer Zementwerke* (body 52 a 53) a rozsudok Súdu prvého stupňa z 23. októbra 2002, *Diputación Foral de Guipúzcoa a i./Komisia* (T-269/99, T-271/99 a T-272/99, Zb. s. II-4217, bod 62).
- 85 Po druhé, iné primárne materiály podliehajú AGL, aj keď nemôžu byť nahradené substitučnými výrobkami. Žalobkyňa uvádza červený štrk, používaný pre svoju zvláštnu farbu na pokrývanie peších zón a cyklistických trás; kamenivo s dobrými technickými vlastnosťami, ako sú materiály používané na pokrývanie vozoviek alebo žula s dobrými technickými vlastnosťami, používaná ako záťaž železničných tratí, a kamenivo používané na výrobu pomaly tuhnúceho betónu alebo betónu vysokej odolnosti. Z dôvodu technických vlastností uvedených materiálov je len ťažko možné nahradiť ich substitučnými výrobkami. Za vyššiu cenu nemôžu byť použité ako navážka.
- 86 Po tretie, predmetom AGL sú sekundárne produkty významnej skupiny primárnych materiálov, ktoré sú samy osebe oslobodené od dane — ako vápenec určený na

výrobu cementu a vápna, tesaný kameň a materiály ako kremičitý piesok alebo vápenec, určené na niektoré priemyselné účely (napríklad na výrobu skla). Tieto primárne materiály však nemôžu byť nahradené substitučnými produktmi.

87 Tento nesúlاد s logikou a povahou daňového režimu uvedený Komisiou ukazuje, že pôsobnosť AGL v skutočnosti odráža snahu oslobodiť určité odvetvia od dane na účel ochrany ich konkurencieschopnosti. Toto potvrdzujú viaceré vyjadrenia orgánov Spojeného kráľovstva, najmä pokiaľ ide o hodnotenie účinkov nariadenia o zdanení kameniva, ktoré je prílohou žaloby, a v ktorom sa uvádza, že „niektoré materiály [oslobodené od dane] sú dôležitou súčasťou výrobkov, ktoré sú predmetom svetového obchodu a ich výrobcovia zo Spojeného kráľovstva sú v hospodárskej súťaži znevýhodnení voči dovozcom aj voči vývozu“, ako aj štúdia o ekodaniach v Európskej únii, ktorá je tiež prílohou žaloby.

88 Po druhé žalobkyňa uvádza, že oslobodenie vývozu kameniva od dane je tiež v rozpore s environmentálnymi cieľmi, údajne sledovanými AGL. Účelom tohto oslobodenia je len ochrana konkurencieschopnosti britských výrobcov na vývozných trhoch. V oblasti ekodaní však zásada „znečisťovateľ platí“ predstavuje základné kritérium pre posúdenie existencie pomoci (návrhy, ktoré predniesol generálny advokát Jacobs k rozsudku Súdneho dvora z 20. novembra 2003, GEMO, C-126/01, Zb. s. I-13769, I-13772). V tomto ohľade žalobkyňa popiera odôvodnenie uvedené Komisiou vo vyjadrení k žalobe, podľa ktorého je AGL nepriama spotrebná daň. Toto odôvodnenie sa nenachádza v napadnutom rozhodnutí a okrem toho je nesprávne. Navyše neodôvodňuje oslobodenie vývozu od dane, ako to dokazuje napríklad daň z kameniva zavedená vo Švédsku, kde vývoz nie je oslobodený od tejto dane. Keďže dane z kameniva majú byť odpoveďou na obavy súvisiace s ochranou životného prostredia a týkajúce sa výroby, nemalo by za normálnych okolností existovať nebezpečenstvo dvojitého zdanenia. Odôvodnenie napadnutého roz-

hodnutia, založené na nedostatku kontroly konečného určenia vyvázaného kameniva orgánmi Spojeného kráľovstva, je podľa žalobkyne nesprávne. Vďaka chemickým vlastnostiam kameniva je totiž jednoduché rozlíšiť kamenivo určené na použitie v procesoch oslobodených od dane a kamenivo podliehajúce dani.

- 89 Nakoniec žalobkyňa tvrdí, že napadnuté rozhodnutie je postihnuté vadou spočívajúcou v nedostatku odôvodnenia. Komisia podľa nej musí zaujať stanovisko k vyššie uvedenému rozdielnemu zaobchádzaniu, ktoré nie je v súlade s uvedenými cieľmi AGL, keďže nie je „zjavne irelevantné, bezvýznamné alebo vedľajšie“ (rozsudok Komisia/Sytraval a Brink's France, už citovaný, bod 64).
- 90 Komisia odmieta túto argumentáciu. Tvrdí, že v prípade sektorového opatrenia je kritérium selektivity splnené, ak toto opatrenie priznáva mimoriadnu výhodu (rozsudky Súdneho dvora zo 17. júna 1999, Belgicko/Komisia, nazývaný „Maribel“, C-75/97, Zb. s. I-3671, body 32 a 33, a Adria-Wien Pipeline a Wietersdorfer & Peggauer Zementwerke, už citovaný, bod 48). Naopak, režim uplatňujúci v určenom sektore mimoriadne zaťaženie nepredstavuje štátnu pomoc. Neznamená totiž nebezpečenstvo pre vnútorný trh, ktorý má byť chránený opatreniami týkajúcimi sa štátnej pomoci.
- 91 Mimoriadna daň teda neobsahuje žiadny prvok štátnej pomoci pod podmienkou, že sa uplatňuje v určenom sektore, alebo že ustanovenia, ktoré sa na ňu vzťahujú, vychádzajú z povahy alebo všeobecnej štruktúry systému.
- 92 V tomto prípade AGL predstavuje mimoriadne daňové zaťaženie určeného a vymedzeného sektora, teda sektora obchodovania s čistým kamenivom. Nepriznáva žiadnu selektívnu výhodu, a preto nepriťahuje investorov, ani nepodporuje vytváranie pracovných miest v Spojenom kráľovstve, pretože

nevyklučuje kamenivo pochádzajúce z iných členských štátov z britského trhu a nedotuje vývoz. AGL teda nespadá do pôsobnosti článku 87 ods. 1 ES, ktorý definuje štátnu pomoc, ale ustanovení Zmluvy, ktoré sa uplatňujú v daňovej oblasti. Rozsudok *Adria-Wien Pipeline a Wietersdorfer & Peggauer Zementwerke*, už citovaný, na ktorý sa odvoláva žalobkyňa, sa v tomto prípade nepoužije.

93 Pokiaľ ide o zmenu zákona uvedenú žalobkyňou, ku ktorej došlo po oznámení projektu režimu predmetnej pomoci, Komisia uvádza, že bola informovaná písomne a neskôr ústne o návrhoch zmeny zákona pred prijatím napadnutého rozhodnutia.

94 AGL neobsahuje žiadny prvok štátnej pomoci, keďže uvedené odchýlky v prospech materiálov oslobodených od dane vyplývajú podľa Komisie z povahy alebo štruktúry systému.

95 Na prvom mieste Komisia odmieta nesúlad uvedený žalobkyňou, pokiaľ ide o pôsobnosť AGL. Podľa nej sa AGL vzťahuje iba na čisté kamenivo.

96 Okrem toho sú určité materiály použiteľné ako kamenivo najmä z dôvodu svojej nízkej ceny oslobodené od dane, čo vyplýva z povahy a štruktúry systému, keďže môžu nahradiť čisté kamenivo.

- 97 Naopak vápenec alebo piesok, výrobky odvodené z prvej ťažby používané ako kamenivo môžu byť nahradené recyklovaným kamenivom alebo inou náhradou, čo odôvodňuje skutočnosť, že podliehajú AGL. Navyše ich zdanenie tiež odráža snahu zohľadniť environmentálne náklady ich ťažby.
- 98 Ak je oslobodenie určitých materiálov od dane podľa Komisie odôvodnené povahou alebo štruktúrou systému, skutočnosť uvedená žalobkyňou, že tieto materiály sú v konkurencii s materiálmi podliehajúcimi dani, neumožňuje domnievať sa, že toto oslobodenie obsahuje prvky štátnej pomoci.
- 99 Na druhom mieste je oslobodenie vývozu tiež v súlade s logikou AGL.
- 100 Napokon Komisia uvádza, že napadnuté rozhodnutie je dostatočne odôvodnené.
- 101 Vedľajší účastník konania sa stotožňuje s vyjadrením Komisie. Zdôrazňuje, že AGL vznikla preto, aby zaručila, že sa dopad ťažby čistého kameniva odrazí na jeho cene. Prvoradý cieľ tejto dane je podporiť používanie substitučných výrobkov, ako je recyklované kamenivo alebo iné materiály nahrádzajúce čisté kamenivo, a podnietiť efektívne používanie kameniva a taktiež vývoj substitučných výrobkov. Subsidiárny cieľ je udržať konkurencieschopnosť Spojeného kráľovstva zdanením dovážaných výrobkov a oslobodením vývozu od dane.

102 Štruktúra a pôsobnosť AGL sú v súlade so štruktúrou a povahou daňového režimu, ako to potvrdil High Court of Justice vo svojom rozsudku z 19. apríla 2002, už citovanom. Daň sa totiž v súlade so svojimi cieľmi uplatňuje na každé čisté kamenivo. Neuplatní sa na materiály používané na odlišné účely ako kamenivo, ani na odpad pochádzajúci z iných postupov spracovania.

103 Obzvlášť kaolín a ball clay nepodliehajú AGL, pretože nie sú kamenivom. Hlušina, odpad alebo iné vedľajšie produkty pri ich ťažbe sú tiež oslobodené od dane na účel podpory ich použitia ako náhrady čistého kameniva. Bridlica, čierne a hnedé uhlie sa samotne nepoužívajú ako čisté kamenivo. Odpad z nich sa skladá z rovnakého materiálu, a je preto tiež oslobodený od dane. Čo sa týka vápencového kameňa, tento je zdaniteľný, keďže patrí do kategórie čistého kameniva. Jeho vedľajšie produkty, totožné z hľadiska nerastného zloženia, sú preto taktiež zdanené. Iba vápenc použítvaný na výrobu vápna alebo cementu je od dane oslobodený.

Posúdenie Súdom prvého stupňa

104 V tomto prípade sa spor týka kritéria selektivity uplatneného Komisiou v napadnutom rozhodnutí, keďže odmietla kvalifikovať AGL ako štátnu pomoc z dôvodu, že „pôsobnosť AGL je odôvodnená logikou a povahou daňového režimu“ [*neoficiálny preklad*] (odôvodnenie č. 43).

105 Je potrebné pripomenúť, že na to, aby mohlo byť opatrenie kvalifikované ako štátna pomoc v zmysle článku 87 ods. 1 ES, musí priznávať selektívnu výhodu pre určité

podniky alebo odvetvia. Tento článok sa týka pomoci, ktorá narúša hospodársku súťaž alebo hrozí narušením hospodárskej súťaže tým, že „zvýhodňuje určité podniky alebo výrobu určitých druhov tovaru“.

¹⁰⁶ V tomto ohľade podľa ustálenej judikatúry článok 87 ods. 1 ES nerozlišuje podľa dôvodov alebo cieľov opatrenia na zníženie obvyklého daňového zaťaženia podniku, ale definuje toto opatrenie podľa jeho účinkov. Z toho vyplýva, že ani daňový charakter, ani hospodársky alebo sociálny cieľ, či ciele ochrany životného prostredia alebo bezpečnosti osôb, eventuálne sledované takýmto opatrením, nepostačujú na to, aby toto opatrenie bolo vyňaté z uplatnenia vyššie uvedeného článku [pozri, pokiaľ ide o selektívne oslobodenie od sociálnych odvodov, rozsudky Súdneho dvora z 2. júla 1974, Taliansko/Komisia, 173/73, Zb. s. 709, body 27 a 28, a Maribel, už citovaný, bod 25; pokiaľ ide o selektívne zníženie úrokov priznané malým a stredným podnikom (MSP) s cieľom obnovy parku úžitkových vozidiel v rámci ochrany životného prostredia a zlepšenia bezpečnosti cestnej premávky, rozsudok Súdneho dvora z 13. februára 2003, Španielsko/Komisia, C-409/00, Zb. s. I-1487, bod 46, a rozsudok Súdu prvého stupňa z 29. septembra 2000, CETM/Komisia, T-55/99, Zb. s. II-3207, bod 53].

¹⁰⁷ Pri skúmaní selektívneho charakteru opatrenia súd Spoločenstva zisťuje, či Komisia správne posúdila, že rozlišovanie medzi podnikmi, pokiaľ ide o ich zvýhodnenie alebo zaťaženie zavedené skúmaným opatrením, vyplýva z povahy alebo štruktúry uplatňovaného všeobecného systému. Ak sa toto rozlišovanie zakladá na iných cieľoch, ako sú ciele sledované všeobecným systémom, sporné opatrenie sa v podstate považuje za opatrenie spĺňajúce podmienku selektivity stanovenú v článku 87 ods. 1 ES (pozri v tomto zmysle rozsudky Taliansko/Komisia, už citovaný, bod 33; Maribel, už citovaný, body 33 a 39, a Adria-Wien Pipeline a Wietersdorfer & Peggauer Zementwerke, už citovaný, bod 49). Je na žalobkyni, aby podala dostatočné dôkazy (pozri v tomto zmysle rozsudok Španielsko/Komisia, už citovaný, bod 53, a rozsudok Súdu prvého stupňa zo 6. marca 2002, Diputación Foral de Álava a i./Komisia, T-127/99, T-129/99 a T-148/99, Zb. s. II-1275).

108 Táto judikatúra bola okrem toho prevzatá Komisiou v oznámení z 10. decembra 1998 o uplatňovaní pravidiel štátnej pomoci pri opatreniach týkajúcich sa priameho zdaňovania podnikov (Ú. v. ES C 384, s. 3; Mim. vyd. 08/001, s. 277).

109 V tomto prípade je potrebné preskúmať, či má predmetná daň vzhľadom na svoju povahu a vlastnosti selektívnu povahu podľa kritérií vytvorených vyššie uvedenou judikatúrou. Žalobkyňa na preukázanie toho, že tieto kritériá sú splnené, namieta nesúlad jednak vymedzenia vecnej pôsobnosti AGL a jednak oslobodenia vývozu od dane vzhľadom na uvedené environmentálne ciele.

— Vecná pôsobnosť AGL

110 V prvom rade je vhodné skúmať žalobný dôvod žalobkyne, podľa ktorého sa Komisia — odvolávajúc sa len na zoznam zdanených materiálov stanovený zákonom — v skutočnosti opierała o nepresnú definíciu vecnej pôsobnosti AGL, čo viedlo k zjavne nepresnému posúdeniu povahy tejto dane v napadnutom rozhodnutí.

111 Žalobkyňa najskôr neuvádza žiadnu závažnú skutočnosť, ktorá by umožňovala predpokladať, že napadnuté rozhodnutie sa zakladá na hodnotení AGL v podobe, akú mal po prijatí pôvodného znenia zákona. Je síce pravda, že v čase oznámenia AGL listom z 20. decembra 2001 príslušné ustanovenia zákona, ktorý túto daň stanovuje, neboli ešte zmenené, napriek tomu je však potrebné konštatovať, že v oznámení bola Komisia jasne informovaná o tom, že Finance Act 2002 bude obsahovať zmeny a že zamýšľaný návrh, ktorý podľa tohto listu mal byť súčasťou Finance Act 2002, ešte nebol pripravený. Okrem toho napadnuté rozhodnutie, ako aj niektoré časti spisu potvrdzujú, že Komisia neskôr zohľadnila tieto zmeny na účel prijatia napadnutého rozhodnutia, najmä pokiaľ stanovujú daňové oslobodenie

odpadu z ťažby čierneho a hnedého uhlia, bridlice, alebo látok uvedených v článku 18 ods. 3 zákona. Orgány Spojeného kráľovstva totiž v liste adresovanom Komisii z 19. februára 2002 vysvetlili v odpovedi na otázku tejto inštitúcie, že oslobodenie od dane niektorých z týchto materiálov umožní ich použitie ako náhrady čistého kameniva. Z napadnutého rozhodnutia (najmä z odôvodnení č. 11 a č. 29) vyplýva, že Komisia vzala do úvahy oslobodenie uvedeného odpadu od dane.

- 112 Ďalej musí byť odmietnuté tvrdenie žalobkyne, podľa ktorého najmä z odôvodnenia č. 29 napadnutého rozhodnutia vyplýva, že Komisia sa dopustila pochybenia, ak sa domnievala, že všetky odvodené výrobky alebo odpad pochádzajúci z ťažby kameňa, piesku alebo štrku boli oslobodené od dane. Výklad sporného ustanovenia odôvodnenia č. 29 — stanovujúceho, že AGL „sa nebude vyberať z kameniva získaného ako vedľajší produkt alebo odpad pri iných postupoch (sekundárne kamenivo)“ [*neoficiálny preklad*] — navrhnutý žalobkyňou sa totiž zakladá na výklade pojmu odlišnom od výkladu poskytnutého Komisiou v celom napadnutom rozhodnutí. Z odpovedí žalovanej na písomné otázky Súdu prvého stupňa vyplýva, že použila pojem „primárne kamenivo“ na označenie hlavne kameniva podliehajúceho AGL a pojem „sekundárne kamenivo“ na označenie hlavne kameniva oslobodeného od dane presne vymenovaného v zákone. Naopak, tieto pojmy — pri ktorých je medzi účastníkmi konania nesporné, že môžu mať rozličný význam — sú použité žalobkyňou na rozlíšenie jednak výrobkov, ktoré sú predmetom hlavnej činnosti kameňolomu (primárne materiály), a jednak odvodených produktov, ktoré vznikajú pri ťažbe primárnych materiálov (sekundárne materiály). Za týchto podmienok sa sporné ustanovenie odôvodnenia č. 29 napadnutého rozhodnutia v celkovej súvislosti napadnutého rozhodnutia a vo svetle vysvetlení podaných Komisiou obmedzuje na stanovenie, že AGL sa nebude vyberať z odvodených výrobkov alebo z odpadu prvej ťažby, pokiaľ sú oslobodené od dane zákonom v znení neskorších predpisov. Takýto výklad odôvodnenia č. 29 je potvrdený skutočnosťou, že orgány Spojeného kráľovstva v liste z 19. februára 2002 adresovanom Komisii vyjadrili jasne a určito dôvody, pre ktoré kamenivo nižšej kvality, ako sú vedľajšie produkty určitých materiálov oslobodených od dane (pozri bod 137 nižšie), podliehalo AGL.

- 113 Za týchto podmienok tvrdenie žalobkyne, podľa ktorého sa napadnuté rozhodnutie zakladá na chybnom vymedzení vecnej pôsobnosti AGL, musí byť odmietnuté.
- 114 Pokiaľ ide o uvedený nesúlad pôsobnosti AGL vo vzťahu k jej environmentálnym cieľom, je potrebné najskôr uviesť, že daň môže byť definovaná ako environmentálna daň alebo ekodaň, „ak jej zdaniteľný základ má zjavný negatívny vplyv na životné prostredie“ [*neoficiálny preklad*], ako to uvádza Komisia v oznámení z 26. marca 1997 o environmentálnych daniach a poplatkoch na jednotnom trhu [KOM(97) 9, konečné znenie, bod 11]. Ekodaň je teda autonómne daňové opatrenie, charakterizované svojimi environmentálnymi cieľmi a osobitným základom. Upravuje zdanenie určitých tovarov alebo služieb s cieľom zahrnúť environmentálne náklady do ich ceny a/alebo zvýšiť konkurencieschopnosť recyklovaných výrobkov a zamerať výrobcov a spotrebiteľov na správanie rešpektujúce životné prostredie.
- 115 V tomto ohľade je dôležité zdôrazniť, že členské štáty si, pri súčasnom stave práva Spoločenstva a pre nedostatok koordinácie v tejto oblasti, zachovávajú svoju právomoc zavádzať v oblasti environmentálnej politiky sektorové ekodane na účel dosiahnutia určitých environmentálnych cieľov uvedených v predchádzajúcom bode. Členské štáty môžu pri zvážení prítomných záujmov vymedziť svoje priority pri ochrane životného prostredia a následne určiť tovary alebo služby, ktoré budú podliehať ekodani. Z toho vyplýva, že samotná okolnosť, že ekodaň je individuálnym opatrením týkajúcim sa určitých tovarov alebo služieb a nemôže byť zaradená do všeobecného systému zdanenia podobných činností s porovnateľným vplyvom na životné prostredie, neznamená, že podobné činnosti, ktoré nepodliehajú uvedenej ekodani, sú selektívne zvýhodnené.
- 116 Osobitne nepodriadenie takýchto podobných činností ekodani, ktorá sa vzťahuje na určité výrobky, nemôže byť považované za opatrenie daňového zvýhodnenia v týchto

odvetviach, podobné opatreniam uvedeným v už citovaných rozsudkoch Španielsko/Komisia, CETM/Komisia a Diputación Foral de Álava a i./Komisia. Na rozdiel od ekodane, ktorá je presne definovaná svojou pôsobnosťou a cieľmi (pozri bod 114 vyššie), a preto v zásade nemôže byť zaradená do všeobecného systému, vyššie uvedené opatrenia daňového zvýhodnenia vychádzajú zo systému zvyčajného daňového zaťaženia podnikov. V prvých dvoch rozsudkoch išlo o zvýhodnenie vo forme zníženia úrokov zaťaženia vyplývajúceho za obvyklých obchodných podmienok z potreby podnikov obnovovať svoj park úžitkových vozidiel. V rámci tohto systému daňového zaťaženia skutočnosť, že uvedené zníženie úrokov priznané iba MSP malo za cieľ obnovu parku úžitkových vozidiel v dotknutom členskom štáte v záujme ochrany životného prostredia a zvýšenia bezpečnosti cestnej premávky, nepostačuje na vnímanie tejto výhody tak, že patrí do systému ako takého, ktorý žalobkyňa ani neupresnila (rozsudok CETM/Komisia, už citovaný, body 53 a 54). V treťom uvedenom rozsudku Súdny dvor rozhodol, že predmetná daňová úľava, priznaná výlučne podnikom disponujúcim s určitým objemom finančných prostriedkov, bola v rozpore so zásadami daňového systému dotknutého členského štátu (bod 166 rozsudku).

- 117 V tomto právnom rámci, keďže ekodane predstavujú svojou povahou špecifické opatrenia prijaté členskými štátmi v oblasti ich environmentálnej politiky, ktorá patrí pri nedostatku harmonizačných opatrení do ich právomoci, prináleží Komisii, aby pri posudzovaní ekodane vo vzťahu k pravidlám Spoločenstva týkajúcim sa štátnej pomoci zvažila požiadavky ochrany životného prostredia podľa článku 6 ES. Uvedený článok totiž stanovuje, že tieto požiadavky musia byť začlenené najmä do vymedzenia a uskutočňovania režimu zabezpečujúceho, aby na vnútornom trhu nebola narušená hospodárska súťaž.
- 118 Okrem toho je potrebné pripomenúť, že pri preskúmaní rozhodnutia Komisie nezačať konanie vo veci formálneho zisťovania podľa článku 88 ods. 2 ES sa Súd prvého stupňa musí vzhľadom na rozsiahlu právomoc voľnej úvahy priznanú Komisii v článku 88 ods. 3 ES obmedziť na určenie toho, či boli dodržané príslušné

procesné pravidlá a povinnosť odôvodnenia, či skutkový stav, na ktorom je sporná voľba založená, bol zistený správne a či nedošlo k zjavne nesprávnemu posúdeniu skutkového stavu alebo k zneužitiu právomoci (rozsudky Matra/Komisia, už citovaný, bod 25, a Skibsværftsforeningen a i./Komisia, už citovaný, body 169 a 170).

- 119 V tomto prípade je úlohou Súdu prvého stupňa preskúmať vo svetle uvedených úvah, či Komisia neprekročila obmedzenie svojej voľnej úvahy, keď v napadnutom rozhodnutí predpokladala, že vymedzenie pôsobnosti AGL je možné odôvodniť sledovaním uvedených environmentálnych cieľov.
- 120 V tomto ohľade sa prejednávany spor odlišuje od sporu, ktorý je predmetom už citovaného rozsudku Adria-Wien Pipeline a Wietersdorfer & Peggauer Zementwerke, uvedeného žalobkyňou. V tomto rozsudku sa Súdny dvor nezaoberal preskúmaním vymedzenia vecnej pôsobnosti ekodane, ako je to v predmetnom prípade, ale čiastočným oslobodením od platenia tejto dane — zavedenej v danej veci v rámci Strukturanpassungsgesetz (rakúsky zákon o úprave štruktúr) z roku 1996 zo spotreby zemného plynu a elektrickej energie podnikmi — priznanom výlučne podnikom vyrábajúcim hmotné výrobky.
- 121 V uvedenom rozsudku sa sporné rozlišovanie netýkalo druhu výrobku podliehajúceho ekodani, ale priemyselných spotrebiteľov podľa toho, či pôsobili v primárnych alebo sekundárnych odvetviach národného hospodárstva. Súdny dvor konštatoval, že zvýhodnenie podnikov, ktorých hlavná činnosť je výroba hmotných výrobkov, nie je odôvodnené povahou alebo všeobecnou štruktúrou daňového systému zavedeného podľa Strukturanpassungsgesetz. Súdny dvor v podstate rozhodol, že ak spotreba energie podnikmi vyrábajúcimi hmotné výrobky a podnikmi poskytujúcimi služby bola rovnako škodlivá pre životné prostredie, nemožno rozdielne zaobchádzanie s týmito odvetviami odôvodniť ekologickými úvahami podľa Strukturanpassungsgesetz. V tejto súvislosti Súdny dvor odmietol najmä tvrdenie rakúskej vlády,

založené na myšlienke udržania konkurencieschopnosti podnikov vyrábajúcich hmotné výrobky, podľa ktorého čiastočné vrátenie sporných environmentálnych daní iba týmto podnikom bolo odôvodnené skutočnosťou, že uvedené podniky boli týmito daňami dotknuté v priemere viac ako iné podniky (body 44, 49 a 52 rozsudku).

- 122 V tomto prípade žalobkyňa na podporu svojej žaloby uvádza, že definícia materiálov podliehajúcich AGL nezodpovedá predmetným environmentálnym cieľom, ale v skutočnosti predstavuje snahu oslobodiť určité odvetvia od dane a ochrániť ich konkurencieschopnosť.
- 123 Preto je potrebné preskúmať nesúlady vo vymedzení vecnej pôsobnosti AGL, uvedený žalobkyňou.
- 124 V predmetnej veci vyplýva výslovne z oznámenia a napadnutého rozhodnutia (odôvodnenia č. 5, č. 16 a č. 31), že cieľom AGL je na jednej strane maximalizovať použitie recyklovaného kameniva a iných náhradných materiálov vo vzťahu k čistému kamenivu a podporiť racionálne využitie čistého kameniva, prírodného neobnoviteľného zdroja. Na druhej strane sa oznámenie a napadnuté rozhodnutie implicitne odvolávajú na internalizáciu environmentálnych nákladov v súlade so zásadou „znečisťovateľ platí“, keďže v rámci stanovenia cieľov AGL uvádzajú, že „environmentálne náklady na ťažbu kameniva, ktoré je predmetom dane, zahŕňajú hluk, prach, zásah do biodiverzity a vizuálnu degradáciu“. Tieto ciele sú jasne formulované v liste orgánov Spojeného kráľovstva Komisii z 19. februára 2002.

- 125 V napadnutom rozhodnutí (odôvodnenie č. 8) je čisté kamenivo definované ako „kamenivo získané prvou ťažbou z prírodných nálezísk nerastov“ a „úlomky kameňov, piesku a štrku použiteľné v surovom stave alebo po mechanickej úprave, akou je drvenie, vymývanie a kalibrácia“ [*neoficiálny preklad*].
- 126 Medzi účastníkmi konania je nesporné, že pojem „kamenivo“ sa netýka osobitnej skupiny materiálov charakterizovaných len svojimi fyzikálnochemickými vlastnosťami. Použitie materiálu (kameň, piesok alebo štrk) ako kameniva závisí tiež od ceny tohto materiálu a nákladov na jeho prepravu. Rovnako je nesporné, že určité materiály oslobodené od dane, napríklad bridlica horšej akosti, kaolín a ball clay, sú v niektorých prípadoch po ťažbe použité prvotne ako kamenivo.
- 127 AGL predstavuje ekodaň, ktorá v zásade zaťažuje uvádzanie na trh čistého kameniva — teda zrnitých materiálov z prvej ťažby používaných v stavebníctve a verejných prácach — s výnimkou určitých materiálov uvedených v zákone. Je potrebné preskúmať súlad tejto pôsobnosti so sledovanými environmentálnymi cieľmi (pozri bod 124 vyššie).
- 128 Na prvom mieste je nutné konštatovať, že materiály uvádzané na trh na iné účely ako kamenivo nepatria do oblasti podliehajúcej AGL. V rozpore s tvrdením žalobkyne nemá ich oslobodenie výnimočný charakter vo vzťahu k predmetnému systému ekodane. Najmä pokiaľ ide o rozhodnutie zaviesť ekodaň iba v odvetví kameniva — a nie všeobecne vo všetkých odvetviach prevádzkovania kameňolomov a baní, ktoré majú rovnaký dopad na životné prostredie ako ťažba kameniva — stanovenie priorít v oblasti hospodárskej, daňovej a environmentálnej politiky patrí do právomoci dotknutého členského štátu. Takáto voľba, aj keď odôvodnená

potrebou chrániť medzinárodnú konkurencieschopnosť určitých odvetví, neumožňuje spochybníť súlad AGL so sledovanými environmentálnymi cieľmi (pozri bod 115 vyššie).

- 129 V tomto ohľade tvrdenia žalobkyne, týkajúce sa oslobodenia materiálov, ako je najmä bridlica vysokej kvality, ball clay, kaolín, čierne a hnedé uhlie, v zásade nevhodných na použitie ako kamenivo z dôvodu svojich fyzikálnych vlastností alebo ceny, nie sú v tomto prípade relevantné.
- 130 Na druhom mieste je potrebné konštatovať, že dotknutý členský štát môže v rámci svojej environmentálnej politiky samostatne určiť materiály používané ako kamenivo, ktoré považuje za vhodné zdaníť, a s ohľadom na sledované environmentálne ciele vyňať určité materiály — najmä bridlicu nízkej kvality, íl, odpad z kaolínu a ball clay — z pôsobnosti AGL, aj keď sa po ťažbe používajú ako kamenivo. V tomto ohľade vysvetlenie podané vedľajším účastníkom konania a Komisiou, podľa ktorého oslobodenie týchto materiálov — doposiaľ málo používaných ako kamenivo z dôvodu vysokých nákladov na ich prepravu — umožňuje ich použitie ako náhrady čistého kameniva, ktoré je predmetom ekodane, a môže takto prispieť k racionalizácii ťažby a použitia čistého kameniva, je vzhľadom na sledované environmentálne ciele prijateľné.
- 131 Z pôsobnosti AGL, ako aj z listu orgánov Spojeného kráľovstva Komisii z 19. februára 2002 totiž vyplýva, že zavedenie AGL malo za cieľ znížiť a racionalizovať ťažbu materiálov zvyčajne používaných ako kamenivo, ktoré predstavujú 70 % vyťažených nerastov v Spojenom kráľovstve, najmä podporou ich náhrady recyklovanými výrobkami alebo inými čistými materiálmi oslobodenými od dane, ako je hlušina alebo odpad pri ťažbe bridlice, ílu, kaolínu alebo ball clay.

- 132 Navyše Komisia uviedla bez toho, aby to bolo spochybnené žalobkyňou, že existovali značné a často staré zásoby hlušiny bridlice (alebo bridlice nízkej kvality) v haldách vo Wellse, ako aj kaolínu a ball clay v Devone a Cornwallle. Tieto zásoby sú teraz považované za odpad a poškodzujú krajinu. Podľa informácií v liste orgánov Spojeného kráľovstva z 19. februára 2002 sa niekedy vyskytujú v národných parkoch. Oslobodenie uvádzania týchto materiálov na trh na účel ich použitia ako kamenivo uľahčuje ich konkurencieschopnosť vo vzťahu k inému čistému kamenivu, a umožňuje tak odstránenie ich zásob. Okrem toho Komisia na pojednávaní upresnila, že vápenec môže byť ťažený bez produkcie veľkého množstva odpadu, zatiaľ čo ťažba bridlice, ktorá je krehká, nevyhnutne produkuje odpad vo veľkom množstve.
- 133 V tejto súvislosti tvrdenie žalobkyne týkajúce sa dopadu ťažby bridlice, ílu, kaolínu a ball clay na životné prostredie nepostačuje na vyvodenie záveru, že oslobodenie týchto materiálov od dane je v rozpore so sledovanými environmentálnymi cieľmi a priznáva selektívnu výhodu dotknutým odvetviam. V tomto ohľade žalobkyňa neuvádza žiadnu presvedčivú skutočnosť, ktorá by vzhľadom na uvedené ciele spochybňovala legitimitu voľby vnútroštátneho zákonodarcu podriaadiť AGL len uvádzanie na trh kameniva, ktorého ťažba je považovaná za hlavný zdroj poškodzovania životného prostredia, ako to vyplýva z vyššie uvedeného listu z 19. februára 2002.
- 134 Za týchto podmienok je namieste domnievať sa, že oslobodenie určitých čistých materiálov používaných ako kamenivo stanovené zákonom v znení neskorších predpisov nie je v rozpore s uvedenými environmentálnymi cieľmi a môže byť rozumné odôvodnené povahou a štruktúrou AGL.
- 135 Na treťom mieste je potrebné preskúmať tvrdenia žalobkyne týkajúce sa nesúladu podriadenia AGL najmä kameniva s dobrými technickými vlastnosťami (materiály používané na pokrývanie vozoviek, žula používaná ako záťaž, kamenivo používané

na výrobu pomaly tuhnúceho a vysoko odolného betónu) a červeného štrku, (používaného na pokrývanie peších zón a cyklistických trás), ktoré nie je možné nahraďiť substitučnými výrobkami. Ako tvrdí žalobkyňa, zdanenie uvedených materiálov — ktoré sa nepoužívajú ako náväzka z dôvodu ich vysokej ceny — v zásade nevedie k presunu dopytu smerom k substitučným výrobkom, ako je recyklované kamenivo tak, aby sa znížila ťažba čistého kameniva. V každom prípade je potrebné konštatovať, že toto zdanenie mohlo zodpovedať jednému z cieľov AGL, smerujúcim k internalizácii environmentálnych nákladov na výrobu čistého kameniva.

- 136 V tomto ohľade je potrebné uviesť, že v tomto prípade daň vo výške 1,60 GBP za tonu kameniva podliehajúceho dani približne zodpovedá priemerným environmentálnym nákladom na ťažbu kameniva v Spojenom kráľovstve, odhadnutým na 1,80 GBP za tonu podľa údajov zo správy z apríla 2001, ktorú vypracoval Ecotec Research & Consulting, nazvanej „Study on the Economic and Environmental Implications of the use of Environmental Taxes and Charges in the European Union and its Member States“ (Štúdiá o hospodárskom a environmentálnom dopade pôsobnosti environmentálnych daní a poplatkov v Európskej únii a jej členských štátoch), ktorú predložila žalobkyňa. Táto správa okrem toho zdôrazňuje význam dostatočnej výšky dane. Uvedené údaje potvrdzujú, že zdanenie dotknutých materiálov môže byť považované za legitímne vzhľadom na zásadu „znečisťovateľ platí“.
- 137 Z listu orgánov Spojeného kráľovstva z 19. februára 2002 vyplýva, že zásada „znečisťovateľ platí“ umožňuje tiež odôvodniť zdanenie výrobkov odvodených pri ťažbe materiálov nenahraditeľných substitučnými výrobkami, najmä zdanenie kameniva nižšej kvality, ako sú výrobky odvodené pri ťažbe vápenca určeného na výrobu cementu a vápna, tesaného kameňa a kremičitého piesku používaného pri výrobe skla. Okrem toho zdanenie predmetných výrobkov môže byť rovnako odôvodnené cieľom — na ktorý sa tiež odvoláva vedľajší účastník konania v uvedenom liste — smerujúcim k podpore racionálnej ťažby a spracovania kameniva tak, aby sa znížil podiel kameniva nízkej kvality. Uvedený podiel, rozdielny

v závislosti od kameňolomu, môže, ako to zdôrazňuje žalobkyňa, byť tým istým kameňolomom zmenený. V tomto ohľade však Komisia zdôraznila najmä vo svojom vyjadrení k žalobe bez toho, aby to bolo spochybnené žalobkyňou, pomerne malý rozdiel v cene kameniva nízkej kvality a nenahraditeľných materiálov, ktorých vedľajším produktom je toto kamenivo.

138 Z toho jednoznačne vyplýva, že argumentácia žalobkyne, týkajúca sa uvedeného nesúladu vo vymedzení vecnej pôsobnosti AGL vzhľadom na sledované environmentálne ciele, je v celom rozsahu nedôvodná.

139 Z toho vyplýva, že žalobkyňa nedokázala, že napadnuté rozhodnutie je postihnuté vadou spočívajúcou v nesprávnom posúdení, keď konštatovala, že vymedzenie vecnej pôsobnosti AGL neobsahuje prvky štátnej pomoci.

140 V tomto štádiu je potrebné preskúmať žalobný dôvod založený na nedostatku odôvodnenia napadnutého rozhodnutia, pokiaľ ide o posúdenie vecnej pôsobnosti AGL. Žalobkyňa v tomto ohľade vytýka Komisii, že neodôvodnila rozdielne zaobchádzanie týkajúce sa zdanenia AGL, ktoré bolo skúmané vyššie.

141 Podľa ustálenej judikatúry musí byť odôvodnenie vyžadované článkom 253 ES prispôbené povahe predmetného aktu a musia z neho jasne a jednoznačne vyplývať úvahy inštitúcie, autora aktu, tak, aby sa mohli dotknuté strany oboznámiť s dôvodmi prijatého opatrenia a príslušný súd mohol vykonávať svoj dohľad. Požiadavka odôvodnenia musí byť posúdená v závislosti od okolností prípadu, najmä obsahu aktu, povahy uvádzaných dôvodov a záujmu, ktorý môžu mať osoby, ktorým je akt určený, alebo iné osoby, ktorých sa akt priamo a osobne týka, na získaní vysvetlenia. Nevyžaduje sa, aby odôvodnenie spresňovalo všetky relevantné skutkové

a právne okolnosti, pretože otázka, či odôvodnenie aktu spĺňa požiadavky článku 253 ES, sa musí posudzovať s ohľadom nielen na jeho znenie, ale tiež na celkovú súvislosť, ako aj na súhrn právnych noriem upravujúcich predmetnú oblasť (rozsudky Komisia/Sytraval a Brink's France, už citovaný, bod 63, a Thermenhotel Stoiser Franz a i./Komisia, už citovaný, bod 94).

- ¹⁴² Z toho vyplýva, že požiadavka odôvodnenia rozhodnutia prijatého v oblasti štátnej pomoci nemôže byť určená iba záujmom členského štátu, ktorému je toto rozhodnutie adresované (rozsudok Súdu prvého stupňa z 25. júna 1998, British Airways a i. a British Midland Airways/Komisia, T-371/94 a T-394/94, Zb. s. II-2405, bod 92). Komisii najmä prináleží, pokiaľ schváli opatrenie na záver fázy predbežného preskúmania pomoci podľa článku 88 ods. 3 ES, podať súhrn základných dôvodov tohto rozhodnutia o schválení, aby umožnila dotknutým osobám oboznámiť sa s jej dôvodmi a posúdiť možnosť podať žalobu proti tomuto rozhodnutiu, a tým uplatniť svoje procesné práva priznané článkom 88 ods. 2 ES.

- ¹⁴³ Presnejšie, pokiaľ ide o rozhodnutie Komisie uzavrieť predbežné konanie o preskúmaní z dôvodu, že nejde o štátnu pomoc, ako uvádza sťažovateľ, je Komisia v každom prípade povinná dostatočne vysvetliť sťažovateľovi dôvody, prečo niektoré skutkové a právne okolnosti uvedené v danej sťažnosti nepostačovali na preukázanie existencie štátnej pomoci. Komisia však nie je povinná vyjadriť sa ku skutočnostiam, ktoré sú zjavne irelevantné, bezvýznamné, alebo vedľajšie (rozsudok Komisia/Sytraval a Brink's France, už citovaný, bod 64).

- ¹⁴⁴ V predmetnej veci vyplýva najmä z odôvodnení č. 31, č. 32 a č. 34 napadnutého rozhodnutia, že Komisia dospela k záveru, že pôsobnosť AGL je odôvodnená logikou

a povahou daňového režimu, pretože AGL predstavuje špecifickú ekodaň, ktorej veľmi obmedzená pôsobnosť je vymedzená dotknutým členským štátom oprávneným samostatne určiť svoj vnútroštátny daňový režim, v závislosti od charakteristických vlastností skúmaného odvetvia. Komisia v podstate zdôraznila, že rozlišovanie uskutočňované medzi zdanenými odvetviami a odvetviami oslobodenými od dane je odôvodnené potrebou jednak znížiť ťažbu kameniva, ktorá má nežiadúce účinky na životné prostredie, a podporiť racionálne využívanie tohto kameniva a jednak uprednostniť použitie recyklovaného kameniva alebo iných substitučných materiálov tak, aby sa znížilo čerpanie neobnoviteľných zdrojov a jeho škodlivé následky pre životné prostredie.

145 Komisia takto súhrnne, ale jasne uviedla dôvody, pre ktoré odmietla výhrady — ktorých podstata je stručne zhrnutá v odôvodneniach č. 14 a č. 15 napadnutého rozhodnutia — uvedené v sťažnosti žalobkyne. Žalobkyňa totiž kritizovala rozlišovanie medzi — na jednej strane — materiálmi podliehajúcimi AGL, ako sú niektoré odvodené výrobky nízkej kvality (napríklad odvodené výrobky vápenca ťaženého na výrobu vápna alebo cementu) alebo pieskovec, ktorý je podľa žalobkyne zdanený, aj keď nie je určený na použitie ako kamenivo, a — na druhej strane — niektorými odvodenými výrobkami oslobodenými od dane (napríklad odpad z bridlice a kaolínu používaný ako kamenivo, uvedený v odôvodnení č. 11 napadnutého rozhodnutia). Podľa tvrdení žalobkyne mohlo takéto rozlišovanie narušiť hospodársku súťaž medzi rôznymi kategóriami materiálov a nebolo odôvodnené povahou ani logikou systému.

146 Za týchto podmienok jednak s ohľadom na možnosť členských štátov — uvedenú v napadnutom rozhodnutí (odôvodnenia č. 31 a č. 32) — samostatne určiť svoju daňovú a environmentálnu politiku zavedením sektorovej ekodane, ako je tomu v tomto prípade (pozri body 115, 116, 128 a 130 vyššie) a jednak s ohľadom na okolnosť, že žalobkyňa je združením zoskupujúcim informované hospodárske subjekty, nemožno napadnuté rozhodnutie, ktoré stručne uvádza základné odôvodnenia, na ktorých je založené, považovať za postihnuté vadou spočívajúcou v nedostatku odôvodnenia.

— Oslobodenie vývozu od dane

- 147 Žalobkyňa tvrdí, že oslobodenie vývozu kameniva od dane je tiež v rozpore s uvedenými environmentálnymi cieľmi AGL. Účelom tohto oslobodenia je len zachovanie konkurencieschopnosti britských výrobcov na vývozných trhoch.
- 148 Najskôr je potrebné uviesť, že AGL sa vyberá z používania alebo komercializácie čistého kameniva v Spojenom kráľovstve. Dovoz čistého kameniva je zdanený a vývoz tohto materiálu je od dane oslobodený, aby sa podľa orgánov Spojeného kráľovstva „zabezpečila rovnosť zaobchádzania medzi čistým kamenivom vyrábaným v Spojenom kráľovstve a kamenivom vyrábaným v iných členských štátoch“ [*neoficiálny preklad*] (odôvodnenie č. 22 napadnutého rozhodnutia). Komisia v napadnutom rozhodnutí (odôvodnenie č. 33) zdôvodňuje toto oslobodenie skutočnosťou, že orgány Spojeného kráľovstva nemôžu vykonávať dohľad nad použitím materiálu ako kameniva mimo ich územia.
- 149 Komisia a vedľajší účastník konania na Súde prvého stupňa upresnili toto odôvodnenie. Komisia najmä zdôraznila, že AGL predstavuje nepriamu spotrebnú daň, ktorá sa v zásade uplatňuje v členských štátoch, kde dochádza k spotrebe, aby sa zabránilo prípadnému dvojitému zdaneniu vyvázaných výrobkov. Vedľajší účastník konania uviedol, že článok 91 ES oprávňuje oslobodenie od vnútroštátnej dane pri vývoze za predpokladu, že výška oslobodenia neprekročí výšku zaplatenej dane.
- 150 Toto odôvodnenie založené na povahe AGL ako nepriamej dane je potrebné vziať do úvahy, keďže v rozpore s tvrdením žalobkyne súvisí s dôvodmi uvedenými Komisiou v napadnutom rozhodnutí, a nemôže byť preto považované za doplňujúce odôvodnenie podané po prijatí predmetného rozhodnutia. Dôraz kladený na

kontrolu použitia dotknutých materiálov ako kameniva totiž naznačuje, že Komisia v napadnutom rozhodnutí poukazuje na skutočnosť, že sporné opatrenie predstavovalo nepriamu daň zaťažujúcu samotné výrobky, a nie podniky.

- 151 V predmetnej veci je nutné uviesť, že AGL, ktorá sa v rozpore s analýzou žalobkyne uplatňuje pri komercializácii kameniva a nepostihuje príjmy výrobcov, ale výrobky, predstavuje nepriamu daň, ktorá sa spravuje zásadou zdanenia v krajine určenia v súlade s článkom 91 ES.
- 152 Podľa judikatúry však na špecifické daňové opatrenie odôvodnené vnútornou logikou daňového systému článok 87 ods. 1 ES nevzťahuje (rozsudky Diputación Foral de Álava a i./Komisia, už citovaný, bod 164, a Diputación Foral de Guipúzcoa a i./Komisia, už citovaný, bod 61).
- 153 V tomto prípade oslobodeniu vývozu od dane nemožno rozumieť tak, že priznáva selektívnu výhodu vývozcom, keďže je odôvodnené tým, že AGL má povahu nepriamej dane. Dotknutý členský štát môže uprednostniť úvahy týkajúce sa štruktúry skúmaného daňového režimu pred sledovanými environmentálnymi cieľmi. Skutočnosť uvedená žalobkyňou, podľa ktorej ostatné členské štáty uskutočňujú svoju voľbu inak, nie je relevantná.
- 154 Z toho vyplýva, že Komisia sa nedopustila zjavne nesprávneho posúdenia, keď v napadnutom rozhodnutí konštatovala, že oslobodenie vývozu od dane nepredstavuje štátnu pomoc.

- 155 Okrem toho, pokiaľ ide o odôvodnenie napadnutého rozhodnutia, Komisia opierajúc sa o štruktúru AGL z právneho hľadiska dostatočne odôvodnila odmietnutie výhrad uvedených v sťažnosti žalobkyne, týkajúcich sa selektívnej výhody údajne priznanej vývozcom vzhľadom na oslobodenie vývozu od dane.
- 156 Zo všetkých uvedených dôvodov vyplýva, že žalobné dôvody založené na porušení článku 87 ods. 1 ES a na nedostatku odôvodnenia musia byť zamietnuté.

O žalobnom dôvode založenom na porušení povinnosti začať konanie vo veci formálneho zisťovania

Tvrdenia účastníkov konania

- 157 Žalobkyňa tvrdí, že uvedený nesúlad vo vymedzení pôsobnosti AGL viedol nevyhnutne k záveru, že kvalifikovanie AGL bolo spojené so značnými ťažkosťami. Tieto ťažkosti boli potvrdené rozsiahlou argumentáciou, ktorú vypracoval High Court of Justice vo vyššie uvedenom rozsudku z 19. apríla 2002, ako aj vyhláseniami orgánov Spojeného kráľovstva, podľa ktorých pôsobnosť AGL bola určená tak, aby ochraňovala medzinárodnú konkurencieschopnosť odvetví oslobodených od dane. Okrem toho oslobodenie bridlice, ako aj vývozu od dane bolo v rozpore so zásadou „znečisťovateľ platí“. Komisia vo svojom vyjadrení k žalobe sama priznala, že kvalifikovanie AGL so zreteľom na článok 87 ods. 1 ES vyvolalo mnohé komplexné otázky, najmä pokiaľ ide o vymedzenie relevantného trhu.

- 158 Navyše konzultačný dokument uverejnený 9. decembra 2002 orgánmi Spojeného kráľovstva preukázal, že tieto orgány zaznamenali ťažkosti, pokiaľ ide o súlad pôsobnosti AGL so sledovanými environmentálnymi cieľmi.
- 159 Okrem toho skutočnosť, že sa Komisia vo vyjadrení k žalobe odvoláva na záujem dotknutého členského štátu dospieť neodkladne k rozhodnutiu, ako aj na nebezpečenstvo nesprávneho fungovania kontrolného systému štátnej pomoci preukazuje, že Komisia sa opierała o iné kritériá ako tie týkajúce sa „značných ťažkostí“.
- 160 Za týchto okolností aj za predpokladu, že napadnuté rozhodnutie nie je postihnuté zjavnou vadou spočívajúcou v nesprávnom posúdení, čo žalobkyňa spochybňuje, je toto rozhodnutie postihnuté vadou spočívajúcou v porušení článku 88 ods. 3 ES, ktorý ukladá Komisii začať konanie vo veci formálneho zisťovania.
- 161 Komisia namieta, že bolo zjavné, že AGL predstavuje mimoriadne daňové zaťaženie, na ktoré sa nevzťahujú pravidlá týkajúce sa štátnej pomoci, že vylúčenie náhrad z kategórie čistého kameniva bolo odôvodnené povahou a všeobecnou štruktúrou systému a že obvyklý mechanizmus, ktorý sa používa na nepriame spotrebné dane, nepatrila do oblasti štátnej pomoci.
- 162 Vedľajší účastník konania upresňuje, že konzultácia týkajúca sa kameniva pochádzajúceho z odpadu, ktorá sa začala 9. decembra 2002, mala za cieľ zozbierať informácie týkajúce sa kameniva na účely zistenia, či je namieste oslobodiť ho od dane a či takéto oslobodenie je prínosom pre priemysel a môže byť uskutočnené bez nadmerného zaťaženia podnikov alebo nebezpečenstva zneužitia. Konzultačný dokument, na ktorý sa žalobkyňa odvoláva, nenaznačuje, že spracovanie odpadov je nezlučiteľné s účelom dane.

Posúdenie Súdom prvého stupňa

- ¹⁶³ Najskôr je potrebné preskúmať tvrdenie Komisie, podľa ktorého v rozpore s tvrdením žalobkyne, založenom na judikatúre, ktorá predchádzala nadobudnutiu účinnosti nariadenia č. 659/1999 v apríli 1999, existencia značných ťažkostí pri posúdení opatrenia štátnej pomoci jej už neukladá povinnosť začať konanie vo veci formálneho zisťovania. Komisia najmä uvádza, že v prípade neoznámenej štátnej pomoci je oprávnená si bez začatia konania stanoveného článkom 88 ods. 2 ES vopred vyžiadať potrebné informácie od dotknutého členského štátu podľa článku 10 ods. 2 nariadenia č. 659/1999.
- ¹⁶⁴ V tomto prípade Súd prvého stupňa uvádza, že predmetné štátne opatrenie bolo oznámené iba v rozsahu, v akom stanovovalo výnimku pre Severné Írsko, a nie ohľadom vymedzenia pôsobnosti AGL, ktoré je jediné sporné v prejednávanom prípade.
- ¹⁶⁵ V tomto ohľade je potrebné zdôrazniť, že povinnosť Komisie najskôr preskúmať prípadnú protiprávnu pomoc spolu s dotknutým členským štátom, prípadne si od neho vyžiadať informácie (rozsudok Súdneho dvora z 10. mája 2005, Taliansko/Komisia, C-400/99, Zb. s. I-3657, body 29 a 30), nezbavuje túto inštitúciu povinnosti začať konanie vo veci formálneho zisťovania, najmä ak sa vo svetle získaných informácií naďalej stretáva s ťažkosťami pri posúdení predmetného opatrenia. Táto povinnosť totiž vyplýva priamo z článku 88 ods. 3 ES, ako bol vykladaný judikatúrou, a je tiež potvrdená ustanoveniami článku 4 ods. 4 v spojení s článkom 13 ods. 1 nariadenia č. 659/1999, pokiaľ Komisia po skončení predbežného preskúmania skonštatuje, že protiprávne opatrenie vzbudzuje pochybnosti vzhľadom na jeho zlučiteľnosť (rozsudok Súdu prvého stupňa z 30. apríla 2002, Vláda Gibraltáru/Komisia, T-195/01 a T-207/01, Zb. s. II-2309, body 69 a 72).

- 166 Podľa ustálenej judikatúry je totiž konanie podľa článku 88 ods. 2 ES nevyhnutné, pokiaľ sa Komisia stretne so značnými ťažkosťami pri posúdení, či je pomoc zlučiteľná so spoločným trhom. Komisia sa môže pri vydaní rozhodnutia priaznivého pre štátne opatrenie obmedziť na fázu predbežného preskúmania podľa článku 88 ods. 3 ES len v prípade, ak nadobudla v rámci prvého preskúmania presvedčenie, že toto opatrenie buď nepredstavuje pomoc v zmysle článku 87 ods. 1 ES, alebo ak je kvalifikované ako pomoc, je zlučiteľné so spoločným trhom. Naopak, ak toto prvé preskúmanie vedie Komisiu k opačnému presvedčeniu, alebo jej neumožňuje prekonať ťažkosti spojené s posúdením zlučiteľnosti predmetného opatrenia so spoločným trhom, Komisia je povinná vyžiadať si všetky potrebné vyjadrenia a s tým cieľom začať konanie podľa článku 88 ods. 2 ES (rozsudky *Matra/Komisia*, už citovaný, bod 33, a *Komisia/Sytraval a Brink's France*, už citovaný, bod 39; rozsudky Súdu prvého stupňa z 10. mája 2000, *SIC/Komisia*, T-46/97, Zb. s. II-2125, bod 71, a z 15. marca 2001, *Prayon-Rupel/Komisia*, T-73/98, Zb. s. II-867, bod 42).
- 167 Táto povinnosť začať konanie vo veci formálneho zisťovania vzniká najmä vtedy, ak má Komisia po vykonaní dostatočného preskúmania spornej štátnej pomoci na základe informácií poskytnutých dotknutým členským štátom naďalej pochybnosti o existencii prvkov pomoci v zmysle článku 88 ods. 1 ES, ako aj o ich zlučiteľnosti so spoločným trhom (rozsudok z 10. mája 2005, *Taliano/Komisia*, už citovaný, body 47 a 48).
- 168 V tomto prípade je potrebné uviesť, že v rozpore s tvrdeniami žalobkyne okolnosť, že Komisia zohľadnila záujem dotknutého členského štátu získať neodkladne rozhodnutie, jej samej neumožňuje predpokladať, že táto inštitúcia sa pri rozhodnutí nezačať konanie vo veci formálneho zisťovania opierala o iné kritériá ako to, že jej nevznikli značné ťažkosti pri posúdení.
- 169 Pokiaľ ide o konzultačný dokument z 9. decembra 2002, teda po prijatí napadnutého rozhodnutia, tento nemôže byť zohľadnený na účely posúdenia zákonnosti

predmetného rozhodnutia. Podľa ustálenej judikatúry totiž v rámci žaloby o zrušenie môžu byť komplexné posúdenia vykonané Komisiou preskúmané len s ohľadom na prvky, ktoré mala k dispozícii v deň, keď tieto posúdenia uskutočnila (rozsudky Súdu prvého stupňa zo 6. októbra 1999, Kneissl Dachstein/Komisia, T-110/97, Zb. s. II-2881, bod 47, a Salomon/Komisia, T-123/97, Zb. s. II-2925, bod 48).

- 170 Z toho vyplýva, že všetky relevantné tvrdenia uvedené žalobkyňou na podporu tohto žalobného dôvodu, týkajúce sa namietaného nesúladu vo vymedzení pôsobnosti AGL, sa prekrývajú s tvrdeniami, ktoré žalobkyňa uviedla v rámci žalobného dôvodu založeného na porušení článku 87 ods. 1 ES.
- 171 Ako Súd prvého stupňa už rozhodol, vymedzenie vecnej pôsobnosti ekodane, akou je AGL, patrí do právomoci dotknutého členského štátu, ktorý si môže samostatne určiť priority v oblasti environmentálnej politiky (pozri body 115 a 116 vyššie). V tejto súvislosti z predchádzajúcich úvah vyplýva (pozri body 138 a 139 vyššie), že Komisia sa mohla domnievať bez toho, aby sa dopustila zjavne nesprávneho posúdenia, že neexistujú žiadne pochybnosti o tom, že vymedzenie vecnej pôsobnosti AGL neobsahuje prvok štátnej pomoci. Okrem toho bolo oslobodenie vývozu od dane možné nesporne odôvodniť povahou AGL ako nepriamej dane (pozri body 152 a 153 vyššie). Za týchto podmienok ani argumentácia v rozsudku High Court of Justice z 19. apríla 2002, ani vyhlásenia žalobkyne vysvetľujúce jej voľbu nezdaňiť určité materiály AGL z dôvodu ochrany medzinárodnej konkurencieschopnosti dotknutých odvetví, ani uvedená komplexnosť vymedzenia relevantného trhu, na ktorú sa odvoláva žalobkyňa, nepreukazujú existenciu značných ťažkostí, pokiaľ ide o kvalifikovanie AGL vzhľadom na kritérium selektivity.
- 172 Za týchto podmienok je potrebné konštatovať, že Komisia neprekročila hranice svojej voľnej úvahy, keď sa domnievala, že kontrola so zreteľom na článok 87 ods. 1 ES vymedzenia vecnej pôsobnosti AGL, ako aj oslobodenia vývozu od dane

nepredstavovala značnú ťažkosť, ktorá by ju nútila začať konanie vo veci formálneho zisťovania.

- 173 Z toho vyplýva, že žalobný dôvod založený na porušení povinnosti začať konanie vo veci formálneho zisťovania musí byť zamietnutý.

O žalobnom dôvode založenom na porušení Komisiou jej povinností týkajúcich sa predbežného preskúmania

Tvrdenia účastníkov konania

- 174 Žalobkyňa tvrdí, že Komisia nepreskúmala náležite a nestranne jej sťažnosť. Komisia okrem toho pripustila vo svojom vyjadrení k žalobe, že napadnuté rozhodnutie prijala neodkladne na žiadosť vedľajšieho účastníka konania.

- 175 Okrem toho v napadnutom rozhodnutí Komisia podľa žalobkyne neuviedla dôvody postačujúce na zamietnutie jej sťažnosti. Nezaoberala sa nesúlalom uvedeným v sťažnosti žalobkyne, ako je zdanenie sekundárnych materiálov získaných pri výrobe nezdaneného vápenca a nezdanenie bridlice používanej ako kamenivo. Okrem toho, pokiaľ ide o vývoz, Komisia v napadnutom rozhodnutí nepreskúmala otázku oslobodenia od dane vývozu materiálov nízkej kvality.

- 176 Komisia odmieta túto argumentáciu. Podľa nej všetky otázky v predmetnej sťažnosti, okrem toho zhodné s otázkami v prvej sťažnosti, boli v napadnutom rozhodnutí preskúmané. Iba z časového hľadiska je možné vysvetliť, že sťažnosť žalobkyne nebola spomenutá v odôvodnení č. 3 napadnutého rozhodnutia, ktoré opisuje prvú sťažnosť.

Posúdenie Súdom prvého stupňa

- 177 Podľa judikatúry ak dotknuté osoby podali Komisii sťažnosti týkajúce sa štátnych opatrení, ktoré neboli oznámené v súlade s článkom 88 ods. 3 ES, táto inštitúcia je povinná v rámci fázy predbežného preskúmania stanovenej uvedeným ustanovením vykonať v záujme riadneho uplatňovania základných pravidiel Zmluvy týkajúcich sa štátnej pomoci náležité a nestranné preskúmanie týchto sťažností (rozsudky Komisia/Sytraval a Brink's France, už citovaný, bod 62, a SIC/Komisia, už citovaný, bod 105).
- 178 V tomto prípade žalobkyňa neuvádza žiadnu skutočnosť, na základe ktorej by bolo možné domnievať sa, že Komisia nepreskúmala spis v dostatočnej miere. Z obsahu spisu naopak vyplýva, že táto inštitúcia vyzvala orgány Spojeného kráľovstva, aby predložili svoje pripomienky k hlavným výhradám uvedeným v prvej sťažnosti — v podstate podobné výhradám uvedeným v sťažnosti žalobkyne — a požiadala ich o doplňujúce informácie, ktoré boli poskytnuté vo vyššie uvedenom liste z 19. februára 2002. V tejto súvislosti z nedostatku iných údajov neumožňuje samotná okolnosť, že napadnuté rozhodnutie bolo prijaté neodkladne, vyvodiť záver o nedostatočnom preskúmaní.
- 179 Okrem toho je potrebné uviesť, že Komisia doručila žalobkyňi napadnuté rozhodnutie určené dotknutému členskému štátu v súlade so zásadou správneho

úradného postupu. Avšak toto rozhodnutie vyjadruje v dostatočnej miere dôvody zamietnutia výhrad uvedených v sťažnosti žalobkyne, ako bolo už rozhodnuté (pozri body 144, 145 a 155 vyššie).

180 Z toho vyplýva, že žalobný dôvod založený na porušení Komisiou jej povinností týkajúcich sa predbežného preskúmania musí byť zamietnutý.

181 Zo všetkých uvedených dôvodov musí byť žaloba zamietnutá v celom rozsahu.

O trovách

182 Podľa článku 87 ods. 2 rokovacieho poriadku účastník konania, ktorý vo veci nemal úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté. Keďže žalobkyňa nemala vo veci úspech, je opodstatnené zaviazat' ju na náhradu trov konania v súlade s návrhom Komisie.

183 Podľa článku 87 ods. 4 prvého pododseku rokovacieho poriadku členské štáty, ktoré vstúpili do konania, znášajú svoje trovy konania. Z toho vyplýva, že Spojené kráľovstvo Veľkej Británie a Severného Írska znáša svoje vlastné trovy konania.

Z týchto dôvodov

SÚD PRVÉHO STUPŇA (druhá rozšírená komora)

rozhodol a vyhlásil:

- 1. Žaloba sa zamieta.**
- 2. Žalobkyňa znáša okrem svojich vlastných trov konania aj trov konania Komisie.**
- 3. Vedľajší účastník konania znáša svoje vlastné trov konania.**

Pirrung

Meij

Forwood

Pelikánová

Papasavvas

Rozsudok bol vyhlásený na verejnom pojednávaní v Luxemburgu 13. septembra 2006.

Tajomník

Predseda komory

E. Coulon

J. Pirrung

Obsah

Skutkové okolnosti	II - 2800
Finance Act 2001	II - 2801
Správne konanie a konanie na vnútroštátnom súde	II - 2802
Napadnuté rozhodnutie	II - 2804
Konanie	II - 2807
Návrhy účastníkov konania	II - 2808
O prípustnosti	II - 2809
Tvrdenia účastníkov konania	II - 2809
Posúdenie Súdom prvého stupňa	II - 2812
O veci samej	II - 2819
O žalobných dôvodoch založených na porušení článku 87 ods. 1 ES a nedostatku odôvodnenia	II - 2819
Tvrdenia účastníkov konania	II - 2819
Posúdenie Súdom prvého stupňa	II - 2828
— Vecná pôsobnosť AGL	II - 2830
— Oslobodenie vývozu od dane	II - 2843
O žalobnom dôvode založenom na porušení povinnosti začať konanie vo veci formálneho zisťovania	II - 2845
Tvrdenia účastníkov konania	II - 2845
Posúdenie Súdom prvého stupňa	II - 2847
O žalobnom dôvode založenom na porušení Komisiou jej povinností týkajúcich sa predbežného preskúmania	II - 2850
Tvrdenia účastníkov konania	II - 2850
Posúdenie Súdom prvého stupňa	II - 2851
O trovách	II - 2852